

“HEMIJSKA INDUSTRIJA „POLIEX“ AD, BERANE

GODINA

**NA ISTOJ ADRESI,
U DVA EKONOMSKA ŠISTEMA
I ČETIRI DRŽAVE**

1982 - 2022

HEMIJSKA INDUSTRIJA „POLIEX“ A.D. BERANE

40 GODINA - JEDAN RADNI VIJEK

NA ISTOJ ADRESI U DVA EKONOMSKA SISTEMA I ČETIRI DRŽAVE

PRIREDILI
MARINKO KNEŽEVIĆ
MARINKO ALEKSIĆ

HEMIJSKA INDUSTRIJA „POLIEX“ A.D. BERANE

40 GODINA - JEDAN RADNI VIJEK
NA ISTOJ ADRESI U DVA EKONOMSKA SISTEMA I ČETIRI DRŽAVE

IZDAVAČ
POLIEX A.D. BERANE

ZA IZDAVAČA
SLAVKO VUJISIĆ

TEHNIČKI UREDNIK
DEJAN STANIĆ

KORICA
SINIŠA RADULOVIĆ

LEKTURA
SNJEŽANA AVRAMOVIĆ

ŠTAMPA
ŠTAMPARIJA „OBOD“ AD CETINJE

TIRAŽ
500 PRIMJERAKA

Sva prava zadržana. Zabranjeno je svako neovlašćeno umnožavanje, fotokopiranje ili reprodukovanje publikacije, odnosno njenog dijela, bilo kojim sredstvom ili na bilo koji način.

CIP - Каталогизација у публикацији
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-8883-0-5
COBISS.CG-ID 24437764

HEMIJSKA INDUSTRIJA „POLIEX“ A.D. BERANE

40 GODINA - JEDAN RADNI VIJEK

NA ISTOJ ADRESI U DVA EKONOMSKA SISTEMA I ČETIRI DRŽAVE

PRIREDILI
MARINKO KNEŽEVIĆ
MARINKO ALEKSIĆ

2022.

SADRŽAJ

11 Istorijat

Oblici organizovanja Poliexa kao privrednog društva ... 12

Razvoj kapaciteta, proizvoda, tehnologija i usluga ... 14

Upravljanje kompanijom ... 25

27 Djelatnost

Proizvodni program ... 28

Privredni eksplozivi (komercijalni program) ... 28

Pirotehnika i Ubs (vojni eksplozivi) ... 34

Hemija ... 38

Raketna goriva ... 40

Demilitarizacija u HI POLIEX A.D. ... 42

Trening centar ... 48

Razvojno-istraživački centar (RIC) ... 58

65 Kadar

Rukovođenje kompanijom ... 66

Istaknuti zaposleni ... 74

Mladi stručnjaci – budućnost Poliexa ... 82

Obezbjedenje kadrova ... 83

Standard zaposlenih ... 92

Društvena odgovornost ... 100

Sport ... 102

107 Rezultati poslovanja

Rezultati poslovanja ... 108

115 Razvoj

Razvojne mogućnosti ... 116

Sertifikati ... 125

Kodifikacija ... 125

127 Jubilej

Dobitnici jubilarnog zlatnika za 40-togodišnju lojalnost i pregalaštvo u HI Polieux ... 128

Dobitnici jubilarnog zlatnika za posebne zasluge za opstanak i razvoj HI Polieux ... 130

Sa proslave ... 132

„Na posljednju prečagu stiže se samo istrajnim penjanjem, korak po korak. Tada, iznenada, sva vaša moć, sva vaša sposobnost postaju mogućnost.“

Poštovani,

POLIEX je postao moja mogućnost, poligon za ostvarenje mojih snova jer kroz svako novo kreiranje, stvaranje nove vrijednosti ja se dokazujem, prije svega, sebi i to me čini u potpunosti ispunjenim.

Preuzeo sam kormilo Poliex-a kada je bio na ivici brodoloma, i zaplovio u veoma uzburkano more. Neki bi rekli da sam bio lud, a neki da sam hrabar. I jedni i drugi su bili u pravu, jer veoma neizvjesna plovidba na koju sam krenuo, donijela mi je mnoge bure i testirala me na nezamislive načine. Ali, čovjek ne može otkriti novi okean ako nema hrabrosti da izgubi obalu iz vida.

Danas sa ponosom mogu reći da su velika želja, rad i odabir pravog tima vratili vjetar u jedra Poliexa koji sada plovi sigurno po svjetskim okeanima uspješnije, po svim mjerilima, nego ikada ranije.

Ovom monografijom želim da sačuvam sjećanje na sve od ranije i da ona posluži kao osnova za sve što dolazi. Neka bude podsjetnik da poslije nevremena dolazi sunce, poslije bure dolazi bonaca, ali i da je sjeme budućih pobjeda već posijano.

Integracijom najboljih praksi i lekcija koje smo savladali održavajući otvorena jedra Poliexa, oblikovali smo inkluzivnu, visoko saradničku radnu kulturu u kojoj je naša „posada“ osnažena da raste i napreduje. Ponosno ističemo kao uspjeh to što se već radne pozicije prenose generacijski, a cilj nam je da se nastavi prenošenje znanja i vještina sa koljena na koljeno.

Jedan čitav radni vijek, 40 godina, Poliex je na istoj adresi, u četiri države i dva ekonomska sistema.

S nadom i željom da zajedno plovimo dalje i dalje mirnijim vodama,

Srdačno vas pozdravljam,

Slavko Vujsić

Poštovani,

Sa velikim ponosom pišem ove uvodne riječi jer znam koji smo put prevalili da bismo bili ono što jeste Poliex danas - uspješna kompanija koja uživa poštovanje na svjetskom tržištu.

Najveći dio svoje inženjerske karijere i stvaranja proveo sam tu i svjedok sam ove bogate 40-ogodišnje istorije Poliexa. Kada se osvrnem nazad, to su godine i godine velikog rada, ulaganja, konstantnog učenja i stremjenja ka novim i boljim proizvodima.

Kroz ovih 40 godina prošli smo krize, sankcije, ratove, epidemije i opet nove krize, nije bilo lako, pogotovo ne u našoj industriji ali znanje koje smo imali i imamo, niko nije mogao uzeti te smo ga iskoristili kao naše najbolje oružje.

Usvajanjem sopstvenih tehnologija kroz rad Razvojno-istraživačkog centra, Poliex je iznjedrio veliki broj novih, inovativnih proizvoda i time našu ponudu učinio veoma konkurentnom na svjetskom tržištu. Takođe, konstantna ulaganja u ljudske resurse, opremu i preorijentacija ka stranom tržištu dali su značajan napredak i definisali put ove fabrike.

Dok budete čitali ovu monografiju vidjećete da je priča o Poliexu u stvari priča o razvoju, inovacijama i novim tržištima.

Ono što mi je sada želja jeste da mladim inženjerima i tehničarima u našoj fabrici prenesem svoje znanje i iskustva, kako bi oni nastavili i stvorili veće i nove vrijednosti, na dobrobit svoju i dobrobit ovog podneblja.

Znate, stvaranje je istinska funkcija inženjera, neiscrpljujući izvor zadovoljstva, te stvaranjem novih inovativnih projekata i proizvoda samo stvaramo osnovu za još bolje i veće. Zato je ovo tek početak velikih ostvarenja.

Uživajte u bogatoj istoriji koju su stvarali pregaoci Poliexa tokom ovih 40 godina!

S poštovanjem,

Izvršni direktor
Petar Trifunović, dipl. ing.

*P*oliex u 2022. godini slavi jubilej, 40 godina postovanja.

Tokom ovog perioda dogodile su se velike geopolitičke, sistemske, društvene, svojinske i tehnološke promjene. Ove promjene su na mnoga privredna društva imale pogubne posljedice, pa su mnoga društva ugašena. Aktivnim odnosom prema nastalim promjenama, Poliex je ostao jedino nekada socijalističko proizvodno društvo u Polimlju, koje je održalo kontinuitet u razvoju i poslovanju.

Bez obzira na državnu organizaciju i ekonomski sistem, u Poliexu je razvoj novih proizvoda i tehnologija prioritetan cilj. Zahvaljujući rezultatima razvoja, Poliex postoji četiri decenije. Svojim postojanjem, Poliex je povezao dva ekonomska sistema kao i četiri oblika državnog uređenja u kojima posluje.

Ova sveska je pokušaj da se povodom jubileja na jednom mjestu osvjetli razvojni put Poliexa. Pri tome se izražava uloga Poliexa u privredi Crne Gore, razvoju kadrova, društvenoj odgovornosti, standardu zaposlenih, stručnom obrazovanju i između ostalog doprinos budžetu, robnom i platnom bilansu Crne Gore.

Ovdje se pominju sva lica koja su učestvovala u radu Poliexa, bez obzira na vrijeme provedeno u Poliexu. U ovom tekstu najviše pominjemo razvoj, jer je razvoj odrednica dosadašnjeg rada i budućnosti Poliexa.

U tekstu je pomenut veliki broj lica, privrednih i fizičkih subjekata kojima Poliex duguje zahvalnost. Poliex gaji poštovanje i prema licima koja smatraju da su mogla da se nađu u ovom tekstu.

U slučaju da smo nekoga nenamjerno izostavili iskreno se izvinjavamo. Uz sve moguće objektivne i subjektivne slabosti, smatram da se ovim jasno sagledava razvojni put i budući razvoj Poliexa.

Priređivač
Marinko Knežević

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Marinko Knežević', written in a cursive style.

ISTORIJAT

OBLICI ORGANIZOVANJA POLIEXA KAO PRIVREDNOG DRUŠTVA

Poliex na istoj adresi traje 40 godina - čitav jedan radni vijek, u dva ekonomska sistema i četiri države!

Poliex je nastao kao društveno vlasništvo u samoupravnom socijalističkom sistemu, a sada djeluje u sistemu koji karakteriše privatna svojina - kapitalističkom ekonomskom sistemu, jer je svojinskom transformacijom prešao u dioničarsko društvo, odnosno u akcionarsko društvo.

Njegovi počeci su bili u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji - SFRJ, u kojoj su Savezni sekretarijat za narodnu odbranu - SSNO i Jugoslovenska narodna armija - JNA inicirali osnivanje proizvodnje za koju su podignuti kapaciteti Poliexa. Raspadom SFRJ nastala je Savezna Republika Jugoslavija u čiji sastav su ušle Srbija i Crna Gora. Promjenom odnosa između Srbije i Crne Gore unutar SRJ nastala je Državna Zajednica Srbije i Crne Gore. Od 2006. godine, nakon referenduma o nezavisnosti Crne Gore, prestala je da postoji državna zajednica i Poliex se nalazi u Crnoj Gori, kao samostalnoj državi.

Poliex je održao pravni i poslovni kontinuitet, prilagođavajući se društveno političkim i svojinskim odnosima koji u trajanju Poliexa imaju radikalne promjene.

Polazeći od potrebe za supstitucijom uvoza i ubrzanja razvoja Crne Gore, na inicijativu SSNO i lokalne zajednice Ivangrad, 1981. godine, donosi se rješenje o izgradnji fabrike plastičnog eksploziva.

Prema tada važećem Zakonu o udruženom radu, Poliex je prvobitno organizovan kao radna organizacija u osnivanju, pod nazivom UNIS Radna Organizacija Tvornica Plastičnih Eksploziva „Polica“ (u osnivanju) sa sjedištem u Ivangradu (Berane). Od osnivanja 1982. godine radna organizacija je unutrašnjom organizacijom bila jedinstvena cjelina. Od početka probnog rada, organizuju se sektori po principu srodnosti poslova. Može se istaći, da je u toj podjeli rada organizovan i Sektor razvoja i kontrole kvaliteta, podređen samo direktoru RO.

■ *Početak radova na izgradnji fabrike*

Nakon ukidanja samoupravnih odnosa i definisanja nosioca svojine oblik organizovanja Radna organizacija transformisan je u društveno preduzeće.

Od 9. jula 1993. godine ovo društveno preduzeće transformisano je u dioničarsko društvo „Poliex“ sa sjedištem u Beranama. Skraćeni naziv društva je bio „Poliex“ DD Berane.

■ *Početak radova na izgradnji fabrike*

Daljom svojinskom i upravljačkom transformacijom, od 15. novembra 2000. godine dioničarsko društvo je transformisano u akcionarsko društvo. Od tada društvo posluje pod nazivom Hemijska Industrija „Poliex“ AD Berane, a skraćeni naziv je HI AD „Poliex“ Berane.

Unapređenjem poslovanja razvija se organizacija rada. Pored ostalog iz Sektora razvoja i kontrole izdvojena je posebna organizaciona cjelina Razvojno-istraživački centar (RIC).

RAZVOJ KAPACITETA, PROIZVODA, TEHNOLOGIJA I USLUGA

Sve je počelo tako što je rješenjem Uprave za proizvodnju naoružanja i vojne opreme SSNO Beograd iz 1981. godine data saglasnost na Investicioni program „Izgradnja programa proizvodnje plastičnih eksploziva RO „Polica Ivangrad“ u sastavu UNIS Sarajevo. Za nosioca programa je određena UNIS RO „Vitezit“, Vitez. Skupština Opštine Ivangrad (sada Berane), Odjeljenje za imovinsko pravne poslove, urbanizam i građevinarstvo, donijela je Rješenje kojim se odobrava izgradnja Tvornice na lokaciji Jaštak - Polica kod Ivangrada.

Na neuređenom zemljištu kultura pašnjaka i šikara u aprilu 1982. godine započeti su građevinski radovi. Pored proizvodnih objekata izgrađeni su i pomoćni objekti. Uz unutrašnju infrastrukturu izgrađeni su spoljni priključci: pristupni put, električni dalekovod 35 kV, vodovod i telefonske linije.

Izgradnja fabrike je trajala do sredine 1985. godine. Do kraja iste godine u probnom radu su dokazani kapacitet fabrike i kvalitet proizvoda. Redovna proizvodnja je počela u januaru 1986. godine.

Realizacijom ovog programa dobio se osnov za razvoj novih proizvoda i tehnologija, a SFRJ je dobila domaći plastični eksploziv visokog kvaliteta. Time je izvršena supstitucija

uvoznog eksploziva i stvoren konkurentan proizvod za izvoz u prijateljske zemlje.

U realizaciji izgradnje fabrike su učestvovali instituti, zavodi i radne organizacije iz čitave tadašnje SFRJ.

Vojnotehnički institut Beograd je razvio program, a Vojnograđevinska inspekcija iz Beograda je vršila super nadzor. Ovaj nadzor je obavljao

■ *Potpisivanje ugovora sa RO „Granit“ Skoplje*

■ *Borbena pakovanje PEP-500*

eminentni stručnjak, general JNA, prof. dr Milorad Terzić dipl. ing. građ.

Tehnološki projekat je izradio UNIS RO „Vitezit“ iz Viteza, u kome je glavni projektant bio dipl. ing. tehn. Veselin Šljivančanin.

Izradu građevinskih projekata je izvršila radna organizacija UNIS Inženjering Sarajevo, a građevinske radove je izvela radna organizacija „Granit“ iz Skoplja, pogon u Andrijevići. Rukovodilac gradilišta je bio dipl. ing. građ. Danilo Cacanov-

■ *Temelji objekata P 01 i P 02*

ski. Dalekovod 35kV je izradila RO Elektromontaža iz Ohrida. Zavod za Urbanizam iz Ivangrada je nadzirao radove.

Kapacitet za proizvodnju plastičnog eksploziva PEP-500 i PPE-01 na bazi pentrita i eksplozivi na bazi heksogena zajedno sa laboratorijom činili su tehničku osnovu za razvoj novih proizvoda. Plastični eksploziv je postao materijalna osnova za razvoj minsko eksplozivnih sredstava.

Prvi dopunski program je bio Izrada tijela ručne bombe i laboracija kao Realizacija dopunskog programa. Po odobrenju SSNO-a od 10. septembra 1986. godine ovaj program je realizovan u periodu od 1986. do 1989. godine. U ovom periodu je poslije Programa izrade i laboracije tijela bombe završen i Program finalizacije bombe. Građevinske objekte po ovom programu je izvela RO Montaža iz Beograda sa podizvođačem GRO Izgradnja iz Ivangrada. Nadzor na radovima je vršen od strane istih lica kao kod pogona eksploziva. U realizaciji tehnološkog projekta učestvovao je UNIS RO „Slavko Rodić“ iz Bugojna.

Realizacijom ova dva programa su stvoreni uslovi za dalji razvoj.

Na bazi plastičnog eksploziva, počeo je i razvoj protivpješadijskih mina. Prvi proizvod iz ovog programa je protivpješadijska rasprskavajuća mina treće generacije PMR-3. Nakon usvajanja Deklaracije o zabrani proizvodnje i upotrebe protiv pješadijskih mina, ovaj program je prekinut 1995. godine.

Geopolitičke promjene devedesetih godina prošlog vijeka smanjile su potrebe za sredstvima

naoružanja i vojne opreme. Koristeći slobodne kapacitete za potrebe domaćeg, civilnog, tržišta

KARAKTERISTIKE:

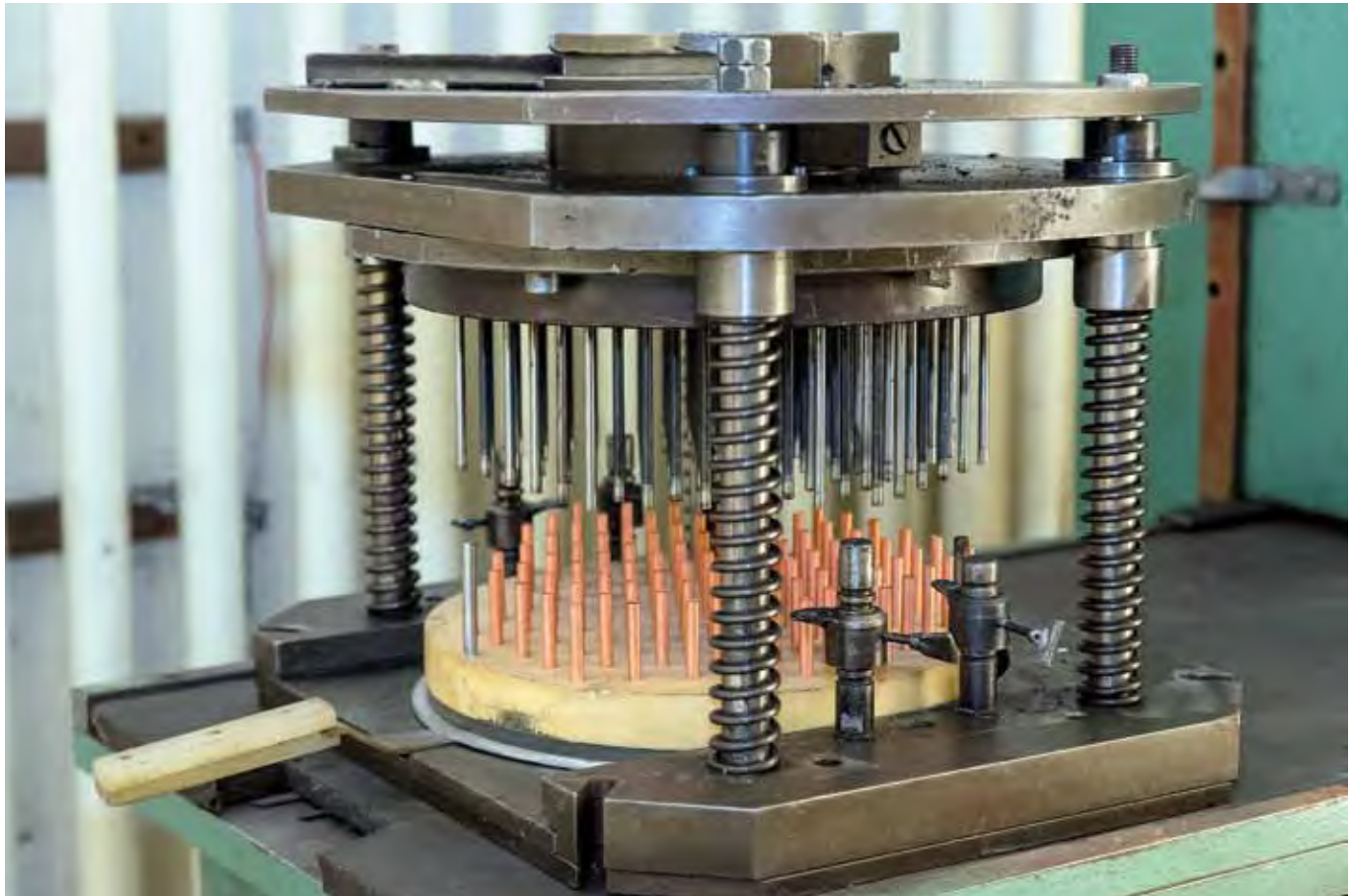
- plastično tijelo sa čeličnim kuglicama (2,50 - 2,90 mm)
- težina 335 g (+/- 1%)
- dimenzija 54 x 90 mm
- sigurnosni ugao ručice upaljača min 50o
- mehanički upaljač sa 4 sekunde kašnjenja
- upotrebljivost na temperaturi -30 do +60°C
- bezbjedonosna zona 25m

■ *Iz kataloga Poliexa 2021*

razvijaju se inicijalna sredstva za miniranje u rudarstvu i građevinarstvu. Neelektrični detonator – polinel- razvijen u Poliexu (tadašnji UNIS-RO TPE „Polica“) bio je jedinstven proizvod na ovom teritorijalnom dijelu Evrope. Program je realizovan uz pomoć i korišćenje patenata preduzeća „Pireks inženjering“ iz Beograda, čiji je vlasnik i nosilac patentnih prava bio dipl. ing. Milomir Božović.

Razvoj polinela je počeo 1989. godine na bazi kapaciteta „Poliexa“ i kooperanta FKS „Elmos“ iz Jagodine. Na ovom

■ *Presovanje DK*

■ *Proizvodnja dualnog sistema polinela*

poslu u „Elmosovom“ razvojnom timu bili su inženjeri Živorad Jovanović, Milan Petrović, Vojin Klikovac i Zlatko Milenković. Poseban doprinos razvoju inicijalnih sredstava za miniranje dali su prof. dr Veselin Veselinović dipl. ing. rud. i Vojin Čupić dipl. ing. rudarstva, koji je inače bio glavni inženjer za miniranje u RTB Rudnik Bakra Bor. Upotreba trenutnog polinela odobrena je od strane Saveznog Ministarstva unutrašnjih poslova SFRJ 1992. godine.

U početku se u Polieuxu proizvodilo samo vatroprovodno crijevo (VPDC). Polinel detonator se kompletirao spajanjem VPDC sa detonatorskom kapislom iz nabavke. Osvajanjem proizvodnje detonatorske kapisle u

Polieuxu se stvaraju uslovi za proizvodnju milisekundnih detonatora. Od 5. maja 1994. godine,

■ *Zaštita patrona*

■ *Sredstva punjena termobaričnim eksplozivom*

Poliexu je odobreno puštanje u promet polinel detonatora sa karakteristikom kašnjenja od 20, 30 i 50 ms.

Razvoj polinela se ostvaruje povećanjem broja veličina usporenja, razvojem spojnica i razvojem dualnog sistema mreže za povezivanje bušotina. Detonatorske kapsule, usporenja i pirotehničke smješe su materijalni osnov za razvoj električnih detonatora.

Od 1993. godine u Poliexu se proizvode milisekundni i polusekundni električni detonatori. Metansko sigurni detonatori su pušteni u promet 1996. godine.

■ *Iz kataloga Poliexa 2021*

Uporedo sa razvojem detonatora razvijeni su konektori za detonirajući štapin koji su pušteni u promet 25. avgusta 1997. godine. Prilagođavajući se tržištu i uslovima, pored elektro-detonatora tipa B, proizvode se detonatori tipa A, kao i finalizacije detonatora od komponenata drugih proizvođača. Od plastičnog eksploziva proizvode se pojačnici detonacije. Time se zaokružila proizvodnja inicijalnih sredstava za rudarstvo i građevinarstvo.

Paralelno sa razvojem inicijalnih sredstava razvija se proizvodnja eksploziva.

Na osnovu eksploziva za vojne potrebe, razvijeni su i poluplastični eksplozivi: Beranit 30, Beranit 35 i Beranit 40. Ovi eksplozivi su se primjenjivali u rudarstvu, građevinarstvu i geološkim istraživanjima. Razvoj praškastih eksploziva je tekao do 2002. godine, kada počinje njihova redovna proizvodnja. Beranit 1 u patronama prečnika od 28-90 mm, Beranit 2 u patronama prečnika od 60-90 mm i Beranit 3 u patronama od 60-90 mm.

Poštujući potrebe tržišta, 2010. godine osvojena je proizvodnja anfo eksploziva. Proizvodnju poluplastičnih i ANFO eksploziva Poliex je samostalno organizovao. Za potrebe oružanih snaga, od 1990. godine proizvedena je u Poliexu manja količina eksploziva za reaktivni oklop. Termobarični eksploziv je razvijen 2014. godine. Proizvodnja i primjena ovog eksploziva tek predstoji.

Pored bojnih materijala i sredstava u Poliexu se razvijaju sredstva za obuku. U 2019. godini počela je proizvodnja „topovskog udara“.

Za potrebe tržišta razvijena su različita pirotehnička sredstva.

U okviru mine male snage razvijen je proizvod pos nazivom ekološki gasni klin, 2011. godine. Primjena ovog sredstva je u miniranju konstrukcija u radnim sredinama gdje postoji opasnost za objekte u neposrednoj blizini.

■ *Dejstvo energetske gasnog klina*

Za potrebe neutralizacije ubojnih sredstava, od 2018. godine, Poliex proizvodi pirotehničku ba-

klju - termitnu patronu s komercijalnim nazivom „Zmaj“.

■ *Dejstvo baklje*

Pošto su prepoznate potrebe tržišta za hemijskim jedinjenjima koja ulaze u sastav pirotehničkih industrijskih smješa pokrenuti su projekti procesa kristalizacije. Adaptacija objekata i nabavka opreme započeta je 2013. godine. Najznačajniji razvijeni hemijski proizvod je amonijum perhlorat, koji se zbog svojih svojstava masovno koristi ne samo u pirotehnici, već i u proizvodnji kompozitnih raketnih goriva. Zatim slijede kalijum perhlorat, kalijum nitrat, olovo ferocijanid, olovo hromat, kalijum hlorat, olovo dioksid, barijum

■ *Pogon kristalizacije jedinjenja*

■ *Iz kataloga Poliexa 2021*

peroksid, barijum hromat, barijum nitrat, barijum jodid, stroncijum nitrat, amonijum jodid, bakar oksid, litijum perhlorat i drugi.

Uporedo sa razvojem eksploziva i inicijalnih sredstava razvijaju se usluge miniranja. Polinel detonatori su potpuno nov proizvod i do njihove pojave bili su nepoznati potencijalnim korisnicima. Potreba je bila da se mineri kod kupaca upoznaju sa primjenom i rukovanjem novim detonatorima. Zbog toga je prilikom isporuka detonatora kupcima prezentovano korišćenje na kopovima i u jamama. Ove poslove su obavljali zaposleni

u sektoru razvoja i ekonomsko-komercijalnom sektoru.

■ *Trenuci eksplozije mina*

Za podršku kupcima u Sektoru razvoja je organizovan referat istraživanja rudarskih proizvoda i tehnologija. Ove poslove je od 1995. godine obavljao dipl. inženjer rudarstva. Iz ovog referata se razvio Minerski servis koji, uz stručnu pomoć kupcima eksploziva i inicijalnih sredstava, od 2006. godine pruža usluge miniranja. Razvoj mi-

nerskih usluga uslovio je prodaju proizvoda tako da gotovo svu količinu eksploziva i inicijalnih sredstava u Crnoj Gori Poliex prodaje u okviru usluga miniranja.

Višak naoružanja u Crnoj Gori je za Poliex poseban izazov. Kao proizvođač naoružanja, Poliex raspolaže kapacitetima koji su prikladni neutralizaciji odnosno demilitarizaciji

bojevih sredstava. Od 2009. godine, Poliex pruža usluge demilitarizacije bojevih sredstava. Veoma važno je napomenuti da se demilitarizacija obavlja delaboracijom, jer se tako izbjegava uništavanje otvorenom eksplozijom čime se ne zagađuje vazduh i okolina. Za ove potrebe u Poliexu je razvijeno preko 63 procedure delaboracije.

Proizvodnja i delaboracija bojevih sredstava u Poliexu stvorila je uslove za pružanje novih usluga. Od 2018. godine Poliex pruža usluge remonta bojevih sredstava.

Zbog nemogućnosti pravovremene nabavke veziva za plastični eksploziv 2019. godine je napravljeno pilot postrojenje za proizvodnju poliuretanskog veziva. Poliex se 2020. godine uključio u borbu protiv pandemije Covid-19 proizvodnjom dezinfekcionog sredstva. Trgovački naziv ovog proizvoda je PoliAsept.

■ *Miniranje Poliexovim proizvodima na izgradnji puta Cetinje - Čevo*

■ *Tim iz Poliexa na pokaznom miniranju kod Bara*

U uporednim ispitivanjima plastični eksploziv PEP-500 se pokazao superiornim. S obzirom na primijenjene tehnologije kod kupaca ovaj se eksploziv od 2021. može proizvoditi u klasi eksploziva široke primjene. Najnoviji program, završen 2021. godine je program Proizvodnja raketnog goriva.

■ *Delaborisana minsko-eksplozivna sredstva*

■ *Bojeva sredstva za remont*

■ *Raketni motori*

UPRAVLJANJE KOMPANIJOM

Organe upravljanja su pored zaposlenih u UNIS RO TPE „Polica“, odnosno u Poliexu, činili predstavnici UNIS Sarajevo, SSNO Beograd i Vlade Crne Gore. Značajan doprinos u radu organa upravljanja dali su: Bećir Bajramović iz UNIS-a, potpukovnik Gojko Stanković iz SSNO-a, pukovnik Radoš Milovanović iz RO „Milan Blagojević“ Lučani kao predstavnik SSNO-a i posebno dipl. ing. i dipl. oec. Vojin Đukanović, predstavnik Vlade Crne Gore. Tokom privatizacije najznačajnije učešće u upravljanju i rukovođenju, a samim tim i unapređivanju poslovanja preuzeo je investitor Slavko Vujisić.

■ *Vojin Đukanović na obraćanju gostima i zaposlenima na proslavi završetka poslovne godine*

■ *Slavko Vujisić govori radnicima na proslavi 35 godina postojanja Poliexa*

PolieX

Informational sign on the wall to the left of the stairs.

DJELATNOST

PROIZVODNI PROGRAM

Sigurnost, funkcionalnost, vremenska preciznost i jednostavnost u upotrebi su glavne karakteristike Poliex proizvoda.

Savremeno opremljene laboratorije, stanica za ispitivanje funkcionalnih i vremenskih karakteristika ED i NED; stanica za ispitivanje na metan i poligon za ispitivanje eksploziva, uz adekvatnu procesnu kontrolu obezbjeđuju praćenje kvaliteta proizvoda u svim fazama proizvodnje.

Ulaganje u Razvojno-istraživački centar rezultiralo je spektrom različitih proizvoda

Visoka pouzdanost proizvoda potvrđena je od strane nadležnih institucija.

PRIVREDNI EKSPLOZIVI (KOMERCIJALNI PROGRAM)

EKSPLOZIVI

PRAŠKASTI EKSPLOZIV - BERANIT 1 Ø28 / PB-BEB1F28-01

Prašasti eksploziv BERANIT - 1 (Ø28) je amonijumnitrati - TNT eksploziv izrađen na bazi amonijumnitrata kao oksidansa, nitroaromata (TNT) kao senzibilizatora uz dodatak organskih

goriva, materija i sredstava koji štite eksploziv od vlage i stvrdnjavanja.

Postojanost praškastog eksploziva pri temperaturnim promjenama omogućava njegovu uspješnu primjenu na niskim i visokim temperaturama, uz dopunsku zaštitu od uticaja vlage zbog higroskopskih osobina osnovne komponente. U zavisnosti od detonacione brzine i brizantnosti praškasti eksploziv BERANIT - 1, namijenjen je za miniranje mekih, srednje tvrdih i tvrdih materijala u rudarstvu (površinskim kopovima, jamama koje nisu ugrožene od pojave metana ili opasne ugljene prašine), građevinarstvu, hidrogradnji, tunelogradnji i dr.

U kombinaciji praškastih i poluplastičnih BERANITA veće brizantnosti postižu se izvanredni rezultati pri miniranju jako tvrdih materijala. Svi praškasti eksplozivi osjetljivi su na uticaj vlage, mada pojedini hemijski aditivi, kao i pakovanje u polietilenski omot umanjuju uticaj higroskopnosti amonijumnitrata.

Prašasti eksploziv BERANIT - 1 inicira se rudarskom kapislom br. 8, električnim detonatorom, neelektričnim (POLINEL) detonatorom i detonirajućim štapinom.

PRAŠKASTI EKSPLOZIVI - BERANIT 1, 2 i 3 OD Ø32 DO Ø90

Prašasti eksplozivi BERANIT - 1, BERANIT - 2 i BERANIT - 3 su amonijumnitrati - TNT eksplozivi izrađeni na bazi amonijumnitrata kao oksidansa, nitroaromata (TNT) kao senzibilizatora uz dodatak organskih goriva, materija i sredstava koji štite eksploziv od vlage i stvrdnjavanja.

Postojanost praškastih eksploziva pri temperaturnim promjenama omogućava njihovu uspješnu primjenu na niskim i visokim temperaturama, uz dopunsku zaštitu od uticaja vlage zbog higroskopskih osobina osnovne komponente. U

zavisnosti od detonacione brzine i brizantnosti praškasti eksplozivi BERANITI, namijenjeni su za miniranje mekih, srednje tvrdih i tvrdih materijala u rudarstvu (površinskim kopovima, jamama koje nisu ugrožene od pojave metana ili opasne ugljene prašine), građevinarstvu, hidrogradnji, tunelogradnji i dr.

U kombinaciji praškastih i poluplastičnih BERANITA veće brizantnosti postižu se izvanredni rezultati pri miniranju jako tvrdih materijala. Svi praškasti eksplozivi osjetljivi su na uticaj vlage, mada pojedini hemijski aditivi, kao i pakovanje u polietilenski omot umanjuju uticaj higroskopnosti amonijumnitrata.

Praškesti eksplozivi BERANIT - 1, BERANIT - 2 i BERANIT - 3 se iniciraju rudarskom kapislom br.8, električnim detonatorom, neelektričnim (POLINEL) detonatorom i detonirajućim štapinom.

VODOOTPORNI EKSPLOZIVI, BERANIT-30P /PB-BEB30P-01/ I BERANIT - 37G / PB-BEB37G-01/

Vodootporni plastični eksplozivi BERANIT - 30P i BERANIT - 37G pored AN-a kao oksidacione komponente (donor kiseonika) i TNT-a kao gorive i senzibilizirajuće komponente u svom sastavu sadrže vodu i visoko molekularne plastifikatore koji im daju visoku vodootpornost, dobru

plastičnost, veliku gustinu, veliku i stabilnu detonacionu brzinu, a samim tim i veliku brizantnost, kao i izuzetnu bezbjednost prilikom upotrebe.

Zbog svoje visoke vodootpornosti, dobre plastičnosti, velike gustine i izuzetno visoke brizantnosti preporučujemo ga pri miniranju najčvršćih stjenskih masa na površinskim kopovima (zbog negativnog bilansa kiseonika) naročito tamo gdje je prisutna voda u bušotinama bilo protočna ili stajaća. Zbog svoje visoke otpornosti na hidrostatički pritisak i izrazite konstantnosti detonacionih brzina za date prečnike preporučujemo ih i za seizmička ispitivanja.

Pošto su neosjetljivi na inicijalni impuls DK-8 i det. štapina za njihovo iniciranje mora se upotrebiti pojačavač detonacije. Preporučujemo livene (plastične) pojačavače detonacije i to da prečnik pojačavača bude što približniji prečniku patrone, radi bržeg postizanja pune detonacione brzine u stubu minsko eksplozivnog punjenja. Kada se radi sa busterom i detonirajućim štapinom inicijaciju izvoditi odozgo - sa vrha bušotine, a ako se radi sa busterom i Nonel (Polinel) detonatorom inicijaciju izvoditi odozdo - sa dna bušotine.

ANFO EKSPLOZIVI - BERANIT - A (TIP ANFO)

Privredni eksploziv BERANIT-A, tip ANFO je prosta, relativno bezopasna eksplozivna materija, predstavlja smještu granulisanog amonijum nitrata i dizel goriva, dobro je sipak.

Detonacione karakteristike ovih eksploziva su manje nego kod klasičnih praškastih eksploziva, te su namijenjeni za miniranje mekih i srednje tvrdih materijala

u rudarstvu, građevinarstvu i u drugim granama privrede gdje je potrebno rastresanje materijala. Neposredno se sipaju u minsku bušotinu. Nije otporan na uticaj vlage, te je njegova primjena ograničena na suve bušotine. Upotreba ovih eksploziva zabranjena je u rudnicima uglja gdje ima metana ili opasne ugljene prašine.

Pošto su neosjetljivi na inicijalni impuls DK - 8 i detonirajućeg štapina za njihovo iniciranje mora se upotrebiti pojačivač detonacije (pentolitski pojačivač - min 200 grama) ili ekvivalentna količina jačeg privrednog eksploziva

RUDARSKI POLUPLASTIČNI EKSPLOZIV – BERANIT

BERANIT je potpuno nov tip poluplastičnog eksploziva, osjetljivog na detonatorsku kapislu br. 8, izuzetno otporan na vodu, a u zavisnosti od uslova korišćenja isporučuje se u varijantama 301A i 351.

Kod ovih eksploziva nema „iznojavanja“ nitroulja (kao što je slučaj kod nitroglicerinskih), nema stvrdnjavanja pa je osjetljivost na mehaničke spoljne utjecaje dugo vremena nepromijenjena. Ne upotrebjavaju se u metanskom režimu i eksplozivnoj ugljenoj prašini!

Patronira se u kalibre od 28 do 100 mm, a pakuje u vodootporne kartonske kutije dimenzija 350 x 300 x 300 mm u količini od 20 kg. Gustine patroniranja su od 1,30 do 1,50 g/cm.

Patronira se u kalibre od 28 do 100 mm, a pakuje u vodootporne kartonske kutije dimenzija 350 x 300 x 300 mm u količini od 20 kg. Gustine patroniranja su od 1,30 do 1,50 g/cm.

INICIJALNA SREDSTVA I POJAČNICI

PENTOLITSKI POJAČNICI PP - 500 I PP - 300

PENTOLITSKI POJAČNICI ILI „BUSTERI“, su inicijalna eksplozivna sredstva namjenjena za iniciranje manje osjetljivih eksploziva, koji ne prihvataju inicijalni impuls rudarske kapisle DK - 8 ili detonirajućeg štapina.

Za njihovu izradu koristi se smješa trotila i pentrita. Zbog povoljnog odnosa TNT / PENTRIT i njihovih osobina, liveni pentolitski pojačnici odlikuju se velikom

postojanošću u vodi gdje im se minersko-tehničke karakteristike ne mijenjaju. Pentolitski pojačnici posjeduju izuzetnu vodootpornost, visok pritisak detonacije i veliku brzinu detonacije.

Konstrukcija pojačnika PP - 500 i PP - 300 je prilagođena načinu iniciranja sa detonirajućim štapinom, koji se provlači kroz oba otvora i veže četvorostrukim čvorom, a pojačnik se ljepljivom trakom pričvršćuje uz patronu vodoplastičnog eksploziva.

NEELEKTRIČNI DETONATORI POLINEL

POLINEL predstavlja neelektrični inicijalni sistem i koristi se za izvođenje svih oblika minerskih radova na površini i pod vodom. Nije predviđen za radove u zapaljivim okruženjima i metanskim jamama. Atestirano u Institutu za Bezbjednost - Beograd.

POLINEL - PK sastoji se od inicijalne niskoenergetske cjevčice, pripadajućeg detonatora DK - 6 sa odgovarajućim usporenjem (0 - 176) smještenog u plastično kućište - konektor. U plastično kućište - konektor mogu se smjestiti maksimalno 4 polinel inicijalne niskoenergetske cjevčice.

POLINEL - MS (inicijator eksplozivnog punjenja) služi za iniciranje eksplozivnog punjenja u minskim bušotinama, a sastoji se od inicijalne niskoenergetske cjevčice - NES i pripadajućeg detonatora DK - 8 sa usporenjem od 500 ms.

POLINEL - DD (dual delay) predstavlja sistem u kombinaciji sistema PK i sistema MS, a služi za iniciranje eksplozivnog punjenja. Sistem se sastoji od inicijalne niskoenergetske cjevčice - NES na kojoj je na jednoj strani detonator DK - 6 (konektor) sa milisekundnim usporenjem 0 - 176 ms, a na drugoj strani detonator DK - 8 sa usporenjem 500 ms.

Neelektrični sistem POLINEL je namijenjen za radove kontrolisanih miniranja i predstavlja sredstvo tačkaste inicijacije na zadanom mjestu eksplozivnog stuba. POLINEL - PK i MS primjenjuju se kao zajednički sistem u formiranju minske mreže tako da POLINEL - PK stvara (pro-

jektovanu) razvodnu minsku mrežu na koju su vezani pripadajući MS sistemi. Vezivanje sa konektorima u sistemu POLINEL izvodi se tako da ostane slobodan kraj min. od 20 cm.

POLINEL - DD primjenjuje se tako da se sa detonatorom DK - 8 sa usporenjem 500 ms formira udarna patrona koja se spušta sa cjevčicom u bušotinu, a konektor sa drugog kraja cjevčice veže se na cjevčicu susjedne bušotine itd. Iniciranje POLINEL-a DD je pomoću elektrodetonatora ili DK - 8 koja se pomoću ljepljive trake pričvrsti za cjevčicu.

Sistem POLINEL ima garanciju upotrebe od 24 mjeseca upakovan u originalnu ambalažu. Temperaturno područje primjene je od - 30°C do + 50°C. Čuvanje i skladištenje obavlja se u skladu sa odredbama zakona o prometu eksplozivnih materija. Postupanje sa sistemom POLINEL identično je kao i postupanje sa ostalim inicijalnim sredstvima. Nakon radova neutrošena inicijalna sredstva potrebno je vratiti u skladište. Oštećenu ili neispravnu robu potrebno je uništiti.

ELEKTRIČNI DETONATORI

Ovaj sistem POLINEL obuhvata sve tipove električnih detonatora trenutne i sa intervalima kaš-

njenja, u režimu metanskog i nemetanskog miniranja.

Proizvode se kao:

1. Trenutni:

- milisekundni
- polisekundni

2. Nemetanski ED sa intervalima 20, 30 i 500 ms proizvode se u sljedećim stepenima (brojevima):

- Interval 20 ms (sa stepenima 1 do 12)
- Interval 30 ms (sa stepenima 1 do 15)
- Interval 500 ms (sa stepenima 1 do 10)

3. Metanski ED sa intervalima 20 i 30 ms proizvode se u sledećim stepenima (brojevima):

- Interval 20 ms (sa stepenima 1 do 8)
- Interval 30 ms (sa stepenima 1 do 4)

DETONATORSKE KAPISLE DK-8

Detonatorske rudarske kapisle su namijenjene za inicijaciju i dovođenje do potpune detonacije raznih eksplozivnih punjenja, detonirajućeg štapina i neelektričnog sistema Nonel (Polinel) na suvim površinskim i podzemnim radilištima gdje nema METANA I EKSPLOZIVNE UGLJENE PRAŠINE. Prema svojoj jačini kapisle se rade od broja 1 do 10.

- Detonatorske rudarske kapisle predstavljaju vrlo opasan materijal pa se sa njima mora oprezno i propisno rukovati.
- Snažan detonacioni impuls i kratak proces detonacije kapisle prouzrokuju veliko rušilačko dejstvo na bliskom rastojanju.
- Kapisle se ne smiju bacati, tumbati i pritiskati. Inicijalno punjenje je osjetljivo na udar, trenje plamen i varnicu.

- Nije dozvoljeno unošenje u kapislu elektroprovodljivih predmeta. Kompletiranje kapisle sa sporogorećim štapinom je bezopasno jer je štapin dobar izolator ako je suv.

- Temperatura samodetonacije veća je od 120°C.

- Kapisle ne mijenjaju funkcionalne osobine u roku od 24 mjeseca od datuma proizvodnje ako se skladište u suvim prostorijama u temperaturnom intervalu od -25 do +30°C i relativnom vlažnošću vazduha koja ne prelazi 75%.

- Probojnost olovne ploče

- DK - 8 probija olovnu ploču dimenzija 40x40x5 mm pri čemu je prečnik otvora veći od spoljnog prečnika kapisle.

- DK - 8 dovodi do potpune detonacije eksplozivno punjenje izrađeno od 60% TNT - a i 40% talka.

PIROTEHNIKA I UBS (VOJNI EKSPLOZIVI)

VOJNI EKSPLOZIVI

PLASTIČNI PENTRITSKI EKSPLOZIVI - PEP - 500

- Tjestasta žućkasto-bijela masa bez stranih primjesa; ručno se oblikuje bez rasipanja mase i zadržava postignuti oblik.
- Gustina min. 1,50 g/cm³; brzina detonacije min. 7400 m/s i prihvata impuls detonatorske kapsle jačine detonatorskog impulsa br. 6 (DK-6) na -30 (°C) , +20 (°C) i + 50 (°C).
- Uspješno se inicira detonirajućim štapinom (minimalne linijske gustine 10g/m, bilo da je detonirajući štapin obmotan oko eksplozivnog punjenja, bilo da je eksplozivno punjenje formirano oko čvora

detonirajućeg štapina), prenosi detonaciju sa aktivnog na pasivno eksplozivno punjenje na odstojanju do 5 cm i nije osjetljiv na prostrijel puščanog zrna.

- Nema izdvajanja tečne komponente - eksudacija, bezbjedan je pri rukovanju i transportu i ne detonira pri padu sa visine 10m na betonsku

podlogu bilo da je nezaštićen (bez obloge) bilo u originalnoj ambalaži.

- Ne sadrži materije štetne po zdravlje ljudi, nema hemijskog uticaja na materijale od kojih su izrađeni elementi i primjenljiv je bez ograničenja u svim hidrometeorološkim uslovima.
- Oblikuje se prema elementima rušenja i zadržava postignuti oblik, transportuje se svim prevoznim sredstvima i zadržava fizičko-hemijska i eksplozivna svojstva uz očuvanje sposobnosti oblikovanja i iniciranja, nema razgradnje – destrukcije i nije podložan upijanju vode pri djelovanju: Morske vode do godinu dana na dubini do 60 m; riječne vode do 2 mjeseca na dubinama do 6 m; atmosferskih faktora (sunce, kiša, mraz) do godinu dana; potočne vode do 2 mjeseca; zemljišta na dubini do 2,5 m sa izraženim podzemnim vodama do 2,5 mjeseca.

TERMOBARIK

U velikom se opsegu čuvaju svojstva dodatnih razornih činilaca - šrapneli i brizantnost. Termobarik municija je fatalna za život u vještačkim i prirodnim skloništima. Dizajn termobarik municije blago se razlikuje od konvencionalne municije. Veliki broj municije može se pretvoriti u termobarik bez mijenjanja dizajna (avio-bombe).

Punjenja konvencionalne municije u svom sastavu sadrže, kako goriva tako i oksidanse. Termobarik municija sadrži sastav sa visokim sadržajem goriva, koje pri detonaciji počinje gorjeti zbog kiseonika u njegovom sastavu, a njegovo sagorijevanje se produžava za vrijeme širenja eksplozivnih proizvoda u interakciji s kiseonikom iz vazduha, formirajući vatrenu loptu.

U reakciji sa kiseonikom iz vazduha energija dodatno povećava pritisak u čeonom dijelu udarnog talasa. Usljed korištenja kiseonika energija termobarik sastava po jedinici

mase nekoliko puta prevazilazi energiju iste količine konvencionalnih eksploziva.

Destruktivni učinak termobarik municije određuje se dejstvom vatrene lopte na temperatura- ma do 1500 stepeni - termičko dejstvo sa dejstvom udarnog talasa- odnosno barik uticaj. Pri eksploziji termobarik municije formira se udarni talas duži nego kod konvencionalnih eksploziva. To, u poređenju sa konvencionalnim eksplozivima, obezbjeđuje termobarik municiji veći impuls udarnog talasa pri istom pritisku u njegovom čelu. Osim toga, udarni talas nastao pri eksploziji termobarik punjenja sporije slabi u poređenju sa udarnim talasom konvencionalne municije, što takođe znatno povećava domet.

SPECIJALNI PROIZVODI

EKOLOŠKI GASNI KLIN EGK

Ekološki gasni klin (EGK) kao novi proizvod Polixa po svojim karakteristikama, osobinama i načinu primjene predstavlja napredak u odnosu na sva dosad poznata sredstva korištena za razbijanje, rezanje i cijepanje građevinskih materijala (betoni, armirano-betonske konstrukcije, graniti, mermeri, kameni blokovi i sl.)

Za razliku od klasičnih eksploziva EGK u zatvorenom prostoru stvara kvazistatički pritisak gasova što dovodi do cijepanja homogenih struktura bez eksplozije i rasipanja materijala.

Prednosti EKG su pouzdanost, sigurnost pri radu i transportu, te da u procesu rada nema nusproizvode i štetne materije koje direktno utiču na životnu i radnu sredinu, budući da pri sagorijevanju oslobađa vodu, vodenu paru i ugljen dioksid.

PIROTEHNIČKA BAKLJA „ZMAJ“

Pirotehnička baklja „ZMAJ“ dizajnirana je za uništenje minsko-eksplozivnih sredstava i to:

- sredstva koja se ne smiju pomjerati (protivpješadijske i protivtenkovske mine, kasetne bombe);
- sredstva koja u sebi sadrže eksploziv i upaljač (u ovom slučaju baklja se postavlja na najnižu tačku eksplozivnog punjenja);
- sredstva koja u sebi sadrže samo eksploziv.

Pirotehnička baklja „ZMAJ“ je osmišljena da izvrši paljenje

eksplozivnog punjenja u mini i obezbijedi njegovo sagorijevanje.

INICIRANJE PIROTEHNIČKOG SREDSTVA

Vrši se pomoću startera, koji ima elektrozapaljivu glavicu i inicira se daljinskim.

Struja potrebna za paljenje startera je: energija > 6 džula, napon > 350 volti, kondenzator 100 mikrofarada. Kontakti su priključni sa oprugom za brzo povezivanje provodnika.

■ Imitacija topovskog udara

RUČNE BOMBE

RUČNA BOMBA M-75 je defanzivna ručna bomba sljedećih karakteristika:

- plastično tijelo sa čeličnim kuglicama (2,50 - 2,90 mm),
- težina 335 g (+/- 1%),
- dimenzija 54 x 90 mm,
- sigurnosni ugao ručice upaljača min 50°,
- mehanički upaljač sa 4 sekunde kašnjenja,
- upotrebljivost na temperaturi od -30°C do +60°C,
- bezbjedonosna zona 25 m.

RUČNA BOMBA HG TB je termobarična ručna bomba, sljedećih karakteristika:

- Gustina 1,6 gr/cm³,
- Temperaturni opseg od -30°C do +60°C,
- Zapremina tijela 390 grama eksplozivne mase,

- Košuljica ne smije da puca na temperaturnom opsegu, pri padu sa visine do 12 m na tvrdu podlogu,
- Antistatik materijal (ne smije da se nabija statičkim elektricitetom),
- Hemijski stabilan materijal na rastvarače.

U proizvodnom programu su i RUČNA BOMBA O19 i RUČNA BOMBA D19.

HEMIJA

OLOVO FEROCIJANID $Pb_2[Fe(CN)_6]$

Svijetložuti kristalni prah. Osnovna primjena je pirotehnika.

OLOVO HROMAT $PbCrO_4$

Žuti do žutocrveni kristali. Upotrebljava se u pirotehnici, ali i u proizvodnji mineralnih boja.

KALIJUM HLORAT $KClO_3$

Bijeli kristalni prah. Veoma jak oksidans, koji nalazi široku primjenu u pirotehnici.

AMONIJUM PERHLORAT NH_4ClO_4

Bijeli kristalni prah. Zbog svojih svojstava masovno se koristi u proizvodnji kompozitnih raketnih goriva, a takođe i u pirotehnici.

BARIJUM PEROKSID BaO_2

Sivobijeli kristalni prah. Zbog izraženih oksidacionih svojstava koristi se u pirotehnici, ali i za dobijanje kiseonika.

KALIJUM PERHLORAT $KClO_4$

Bijeli kristalni prah. Zbog svojih svojstava koristi se u proizvodnji eksploziva, posebno u proizvodnji privrednih eksploziva, kao i u pirotehnici.

BARIJUM HROMAT $BaCrO_4$

Žuti kristalni prah. Široka primjena u mnogim granama, naročito u pirotehnici.

KALIJUM NITRAT KNO_3

Bijeli kristalni prah. Veoma široka primjena u mnogim oblastima, posebno u pirotehnici i proizvodnji mineralnih đubriva.

BARIJUM NITRAT $Ba(NO_3)_2$

Bijeli kristalni prah. Nalazi primjenu u pirotehnici, naročito za bojenje plamena.

SREBRO JODID AgJ

Svijetložuti kristalni prah. Upotrebljava se u fotografiji i kod izrade protivgradnog reagensa, kao aktivna komponenta.

STRONCIJUM NITRAT $Sr(NO_3)_2$

Bijeli kristalni prah. Upotrebljava se u pirotehnici, ali i u mnogim drugim granama industrije.

AMONIJUM JODID NH_4J

Bijeli kristalni prah. Upotrebljava se u fotografiji, medicini, a takođe i kod izrade protivgradnog reagensa.

BAKAR OKSID CuO

Crni kristalni prah, koristi se u mnogim granama industrije, a takođe i u pirotehnici.

LITIJUM PERHLORAT $LiClO_4$

Posebno zastupljen kod proizvodnje litijumskih baterija.

„POLIASEPT“

Dezinfekciono sredstvo na bazi perisircetne kiseline.

RAKETNA GORIVA

Raketni motor je najjednostavniji od svih postojećih uređaja za transformaciju energije. U njemu se hemijska energija pretvara u toplotnu, a zatim u kinetičku. U komori za sagorjevanje, radno tijelo gori pod uslovima visokog pritiska, formirajući gasovite produkte sagorijevanja, koji se zatim šire u mlaznici i izlaze iz nje brzinom većom od brzine zvuka. Rezultat ovog procesa je potisak raketnog motora.

Potrebna energija u praksi se dobija procesom sagorijevanja zapaljivih komponenti, koje se nazivaju raketna goriva. Raketni motor u kome se energija stvara procesom sagorevanja, u osnovi se sastoji od dve komponente:

- zapaljiva komponenta (komponenta goriva)
- izvor kiseonika, odnosno oksidans.

Prema svojoj primjeni, raketni motori se dijele na:

1. Glavni (bazni) motori - rade na cijelom aktivnom dijelu raketnog puta. Vreme rada ovih motora je veoma dugo.
2. Pomoćni motori - koriste se za upravljanje, kočenje ili ubrzanje.

3. Kontrolni motori - imaju rad sa prekidima. Služe za promjenu potisnog vjetra, koji menja pravac rakete.

4. Buster motori - koriste se za ubrzanje. Za kratko vrijeme, oni stvaraju veliku energiju, izazivajući ogromno ubrzanje.

5. Eksperimentalni motori - kod ovih motora nije važna ni konstrukcija ni optimizacija u dizajnu. Oni omogućavaju karakterizaciju raketnog goriva ili performansi rakete.

PROIZVODNJA GORIVA

POLIEX je usvojio proizvodnju čvrstih raketnih goriva, homogenih i kompozitnih. Goriva mogu biti: dvobazna, livena i termoplast kompozitna.

DVOBAZNI BARUTI

Homogeni pogonski gasovi su najčešće dvobazni, koji sadrže dvije osnovne komponente: nitrocelulozu i nitroglicerina. Pored osnovnih pogonskih komponenti, sadrže i razne aditive (plastifikatore, stabilizatore, balističke modifikatore itd.), sve u manjim količinama. Proizvodi sagorijevanja ne sadrže dim, pa su pogodni za taktičke rakete, kao i za pojačivače vođenih i višestepenih raketnih sistema.

KOMPOZITNI BARUTI

Savremena kompozitna goriva su uglavnom zasnovana na poliuretanu ili polibutadienu kao vezivnoj komponenti, amonijum perhloratu kao oksidantu i metalnim prahovima, najčešće aluminijumom, koji oslobađaju veliku količinu toplote i time podižu temperaturu sagorijevanja. Imaju bolje mehaničke i energetske karakteristike od homogenih goriva, pa se uglavnom koriste za proizvodnju pogonskih punjenja za glavne motore u taktičkim raketnim sistemima.

PREDNOSTI čvrstih goriva su: jednostavnija konstrukcija motora i jednostavniji rad, veća gustina, mogućnost postizanja velikih potiska sa samo jednim pogonskim punjenjem, spremnost za brzo aktiviranje rakete bez prethodne pripreme motora, jednostavno i relativno jeftino održavanje u skladištima.

DEMILITARIZACIJA U HI POLIEX A.D.

Polieux je kompanija sa izuzetnim iskustvom iz oblasti demilitarizacije minsko-eksplozivnih sredstava. Aktivnosti na projektima iz ove oblasti otpočele su 2009. godine i u periodu od 14 godina, kroz uspješne projekte realizovane za potrebe Ministarstva odbrane i Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, finansirane sredstvima organizacija UNDP, NSPA i ITF Enhancing human security, izvršena je neutralizacija preko 100 vrsta, odnosno preko 10.000 tona različitih sredstava i to:

- sitne municije svih tipova i kalibara,
- svih vrsta protivavionske i artiljerijske municije,

- raketa (protivoklopnih, protivavionskih i protivbrodskih) gdje smo posebno ponosni na delaboraciju rakete RZ-13, kao i rakete vazduh-zemlja AGM-65 Maverik američke izrade,
- specifičnih mornaričkih sredstava (protivpodmorničke rakete RGB-60 sovjetske proi-

- zvodnje, dubinskih bombi, aerosolnih bombi, raketnog goriva i pirotehničkih uređaja krstarećih projektila itd.),
- avio bombi (FAB-100, FAB-250, PRAB-250 i DURANDAL SAPY (BLU-107/B) francuskog porijekla) kao i

- trofejne municije iz Prvog i Drugog svjetskog rata poput bojevih glava torpeda, artiljerijske municije punjene pikrinskom kiselinom i sl.

Proces neutralisanja sredstava sprovodi se od strane iskusnog i obučenog kadra na ekološki prihvatljiv i bezbjedan način, u skladu sa procedurama i svim primjenljivim regulativama. Sve faze demilitarizacije određenog sredstva u Polixu su strogo kontrolisane i nadgledane, počev od skladištenja, preko samog procesa demilitarizacije do klasifikacije dobijenog otpada i njegovog tretiranja na odgovarajući način, a sve u cilju izdavanja FFE sertifikata koji garantuje da je sredstvo u potpunosti neutralisano i oslobođeno od eksploziva (engl. Free From Explosives).

Tokom procesa demilitarizacije Ubs se neutrališe uklanjanjem svih eksplozivnih materijala. U Poliexu se kao glavni način koristi rastavljanje istih a koje je proces suprotan laboraciji i rezultira sekundarnim sirovinama koje se dalje mogu reciklirati, te su samim tim bezbjedne za prirodnu sredinu.

U početnoj fazi demilitarizacije u Poliexu su razvijene a kasnije i usavršene kako opšte, tako i pojedinačne standardne tehničke procedure za sva poznata sredstva korištena na teritoriji Crne Gore od Balkanskih ratova do danas. Ukupno je razvijeno blizu stotinu ovakvih procedura vezanih za pojedinačna sredstva, odnosno za različite vrste sredstava. Ove standardne operativne procedure sa odgovarajućim tabelama i dijagramima tj. teh-

nološkim šemama deaktivacije za svako sredstvo su uključene u tehnološki proces rastavljanja i uništavanja.

Sve ove procedure sa detaljnim uputstvima, razradama, šemama i skicama su grupisane u dvo-

jezičnu publikaciju (na maternjem i engleskom jeziku) pisanu na više od 1000 stranica, koju će u godini u kojoj proslavlja 40 godina postojanja HI Polix AD pokloniti namjenskoj industriji Crne Gore, regiona i svijeta.

■ *Mobilna linija za demilitarizaciju*

Ističemo uspješne projekte demilitarizacije

Kao što je već rečeno, stručnjaci kompanije Polix uspješno su demilitarizovali najsloženije raketne sisteme, avionske bombe i protivpodmorničke rakete.

Najprije izdvajamo demilitarizaciju složene rakete vazduh-zemlja AGM-65 Maverik, sa bojevom glavom od 57 ili 136 kg. koja se koristi u preko 30 zemalja. U zavisnosti od varijante, cijena jedne rakete kreće se od 17.000 do 110.000 dolara.

Takođe je uspješno riješen zadatak demilitarizacije protivavionske bombe Durandal

SAPY (BLU-107/B) francuskog porijekla. Razvijena je početkom sedamdesetih godina prošlog vijeka, od strane francuske kompanije MATRA, na zahtjev francuskog vazduhoplovstva, za upo-

trebu protiv avionskih piste. Spolja, Durandal više liči na projektil nego na bombu, jer ima dugačko i tanko tijelo. Durandal radi na jedinstven način. Kada se ispusti, usporava se padobranom dok se ne okrene nadole na koji se ispaljuje raketni motor koji se nalazi usred oružja. Brzina koju generiše raketni motor omogućava mu da prodre na pistu. Bojeva glava na prednjoj strani zatim eksplodira ispod piste radi maksimalne štete. Durandal je sposoban da razbije 38 cm betona prije nego što bojeva glava eksplodira. Bojeva glava ograničene veličine 15 kg čini mnogo veću štetu nego što bi mnogo teža konvencionalna bomba postigla. Durandal rezultira kraterom dubokim dva metra i širokim 5 metara. Oko kratera asfalt se pomjera, što rezultira oštećenjem površine od

150 do 275 kvadratnih metara, u zavisnosti od debljine piste.

Treći složeni uspješan projekat demilitarizacije, koji ističemo jeste demilitarizacija protivpodmorničke rakete RGB-60, koja se ispaljuje sa RBU-6000 Smerch-2, sovjetskog protivpodmorničkog raketnog bacača kalibra 213 mm. Radi se o projektilu težine: 113,5 kg sa bojevom glavom od 23 kg.

Poliex Berane primenjuje sigurne i ekološki bezbedne tehnologije demilitarizacije, koje su dokazane tokom smanjenja stokova zastarjele municije u Crnoj Gori.

TRENING CENTAR

Osnovne djelatnosti kompanije Polieux su u Crnoj Gori jedinstvene ili vrlo rijetke. Polieux je u početnom periodu svoga rada napravio saradnju sa Školskim centrom „Vukadin Vukadinović“ u Ivangradu gdje je uveden obrazovni program za pirotehničara i 1987. godine je izvršena obuka jedne grupe. Pošto je neracionalno redovno školovanje za zanimanja koja su potrebna kompaniji Školski centar u Ivangradu nije nastavio program školovanja pirotehničara.

Zbog toga je edukaciju vlastitih kadrova kompanija počela da obavlja u sopstvenoj organizaciji, u cilju korištenja vlastitih resursa, ali i da bi što efikasnije učestvovali kako u procesu proizvodnje, tako i u procesu istraživanja i razvoja u sopstvenoj laboratoriji.

U skladu sa Zakonom o stručnom obrazovanju odraslih, osnovan je Trening centar. Trening centar Polieux počeo je sa

radom 2015. godine kao licencirani organizator obrazovanja odraslih „Edukativni centar Polieux“. Dozvolu za rad i licencu Centar je dobio Rješenjem Ministarstva prosvjete UPI broj: 620-113 / 2015 od 30. jula 2015. godine.

Predavači na kursovima su iskusni inženjeri i tehnolozi hemijske industrije „Polieux“ Berane. Kao instruktore i predavače u Centru za obuku, kompanija može ponuditi stručnjake iz oblasti: tehnologije, hemije, hemijske tehnologije, rudarstva, zaštite na radu, elektotehnike, mašin-

■ *IMAS kurs za deminere*

stva, održavanja tehničkih sistema, upravljanja rizikom, te EOD kvalifikovanih i sertifikovanih

■ *IMAS kurs za deminere*

instruktora. Za potrebe ovog centra, a u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, andragoški je osposobljeno 12 visokostručnih lica zaposlenih u Poliexu.

U Trening centru izvode se kursevi i obuka za potrebe kompanije Poliex ili po ugovoru sa državnim ustanovama (Zavod za zapošljavanje, Direktorat za vanredne situacije itd.) Od 2015. godine obuka je vršena i prema Ugovoru o realizaciji programa za sticanje stručne kvalifikacije sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore. U Trening centru moguće su sljedeće obuke:

- Pirotehničar
- Osposobljenost za rad sa eksplozivnim materijalom
- Miner / palioc mina
- Rukovaoca mašinama i uređajima za proizvodnju hemijskih proizvoda
- Delaboracija ubojnih sredstava
- Rad na računaru
- Engleski jezik
- Turistički vodič/turistička vodičkinja

Radi obezbeđenja stručnih radnika u Poliexu je najprije organizovana obuka pirotehničara i palioca mina za potrebe proizvodnje eksploziva i minerskog servisa.

Za potrebe izvođača radova na auto-putu Zavod za zapošljavanje Crne Gore je u Poliex na obuku uputio 11 kandidata za palioc mina. Istovremeno je Poliex obučio deset svojih kandidata za potrebe minerskog servisa. Ova obuka je izvedena 2016. godine.

Za tri godine rada obuku je ukupno završilo 62 polaznika i to: 22 minera, aprila 2016. godine, 10 Turističkih vodiča, avgusta 2016. godine, 18

pirotehničara III, novembra 2017. godine i 12 rukovalaca mašinama i uređajima za proizvodnju hemijskih proizvoda za rad u Poliexu, aprila 2018. godine.

U skladu sa novim nacionalnim standardima za klasifikaciju zanimanja, uspješno je završen proces dopune nacionalne licence za obrazovanje. Komisija Ministarstva nauke i obrazovanja je, nakon uvida u dokumentaciju i obilaska kapaciteta i nastavnog osoblja, 22. novembra 2021. godine donijela rješenje o licenci Centra za obuku UPI broj: 06/1-03-605/21-4568/1.

Počev od decembra 2021. godine izvodi se kurs za zvanje „pirotehničar“ za 33 polaznika, zaposlena radnika u Poliexu, koji treba da se završi krajem jula 2022. godine. Kurs se odvija po novom programu koji je licenciran od strane Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore. Programom za zanimanje „pirotehničar“ predviđeno je 507 nastavnih časova, od čega su 344 časa predviđeno za praktičnu nastavu i vježbe iz sledećih tematskih cjelina: 1. Fizičko-hemijske osnove pirotehnike; 2. Materijali; 3. Mašine i uređaji; 4. Eksplozivne materije i eksplozivna sredstva; 5. Tehnologija rada sa praksom u hemijskoj industriji i 6. Bušenje i miniranje. Po završetku kursa radnici će dobiti uvjerenja o stručnoj osposobljenosti u skladu sa Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju Crne Gore, na osnovu kojih će moći da rade na poslovima koji zahtijevaju ovu kvalifikaciju.

Saradnja sa drugim organizacijama

HI Poliex ima odličnu saradnju sa Ministarstvom odbrane i Ministarstvom unutrašnjih poslova - Direktoratom za vanredne situacije. Za potrebe uništavanja viška ubojnih sredstava Ministarstva odbrane vrši se obuka za postupke delaboracije. Pripadnici Direktorata za vanredne situacije su izvršili neke obuke u Centru za obuku i koriste poligon Poliexa za uništavanje NUS-a (neeksploziviranih ubojnih sredstava).

U Centru za obuku izvodi se i obuka po ugovoru sa MAT Kosovo – Praedium Consulting Malta, jednom od vodećih svjetskih ustanova

■ *Dijelovi zbirke delaborisanih ubojnih sredstava i raketa*

■ *Terenski rad na IMAS EOD obuci*

■ *Poligon za uništavanje neeksplodiranih ubojnih sredstava za EOD obuku*

■ *Obilazak poligona od strane predstavnika ITF-a*

za obuku za EOD i IEDD u skladu s IMAS standardima. Neki od kurseva koji su održali su:

- IMAS EOD L1/2
- IMAS Conversion Course
- IMAS EOD Level 3 technical course
- Maritime course

Polaznici kurseva su uslove i kapacitet u Trening centru ocijenili najvišim ocjenama. Koliko su oni zadovoljni sa kapacitetima Trening centra i kompanije Poliex govori sljedeća preporuka:

„MAT Kosovo ima ekskluzivnu upotrebu kompleta dozvola za rušenje eksploziva u blizini našeg objekta koji se

nalazi u kompaniji Poliex u Crnoj Gori. Tamo studenti IMAS EOD nivoa 3 i 3+ mogu izvodi-

■ *EOD kurs*

ti obuku za rušenje uživo pod širokim spektrom neeksplozivnih ubojnih sredstava od granata do

bombi od 250 kg.

■ *EOD kurs – rad na poligonu za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava*

Poliex je dostupan tokom cijele godine, ne samo za obuku, već i za provođenje istraživanja i razvoja i ispitivanja i procjene opreme za rušenje i tehnika odlaganja i skladištenja. Uvjereni smo da niko u HMA industriji trenutno ne nudi ovu mogućnost potpomoćnu stručnjacima HMA-e koji mogu pružiti smjernice, savjete u podršci bilo kojem istraživanju i razvoju i tehničkom iskustvu, istovremeno pružajući široku podršku kako bi klijent postigao svoj cilj. Pored toga, tu je moguće pružiti dodatnu podršku u proizvodnji i snabdevanju resursima i energetske ciljevima kao

■ *Oprema sa kursa za zanimanje pirotehničar*

■ *Kurs za zanimanje pirotehničar za radnike Polieuxa*

podršku istraživačko-razvojnim i tehnološkim projektima.

Štaviše, Polieux se koristi za izvođenje kurseva fizičke sigurnosti i upravljanja zalihama na kojima se područja skladištenja municije u okviru objekta koriste za poboljšanje realne obuke.“

Sertifikati

Nakon završetka predviđenog programa obuke i položenih testova, uspješni kandidati dobijaju sertifikate o završenoj obuci.

Infrastruktura Centra za obuku

Prostorije Centra za obuku se nalaze u Upravnoj zgradi HI Polieux. Ulaz je poseban, tako da su polaznici u potpunosti odvojeni od radnika.

Centar za obuku raspolaže velikom salom za nastavu veličine 63 m². U sali se nalaze: projektor, platno, tabla, računar, različiti instrumenti i učila. Posebna vrijednost predstavlja velika

■ *Objekat za smještaj polaznika kurseva Trening centra Poliex*

■ *Prostorije za odmor polaznika kurseva Trening centra Poliex*

■ *Predstavljanje mogućnosti laboratorije Poliexa za obuku*

zbirka delaborisanih ubojnih sredstava (metaka, mina, granata, raketa), koja se koriste kao učila.

Za profesore, odnosno za nastavno osoblje, predviđene su dvije kancelarije. Pored njih se nalazi ambulanta soba, koja se može koristiti za intervencije i za obuku.

Mokri čvor se sastoji od toaleta za žene i muškarce.

Takođe, prilikom pauze mogu se odmarati u izdvojenom parkovskom prostoru i koristiti vlastitu čajnu kuhinju.

Ono što je slijedeća komparativna prednost Centra za obuku jeste postojanje smještajnih mogućnosti za polaznike muškarce i žene. U krugu fabrike nalazi se savremeni hostel u kome se smještaju polaznici kurseva Centra za obuku Poliex. Hostel ima ukupno 25 ležajeva, moderni mokri čvor, prostorije za odmor i relaksaciju. Postoji mogućnost kuhanja hrane za polaznike u

skladu sa njihovim posebnim zahtjevima, koji se odnose na sadržaj i asortiman hrane. U Centru postoji igralište za sportske aktivnosti u slobodnom vremenu. Za šetnju i relaksaciju može se koristiti obilazak kompanijskog zoološkog vrta.

Korištenje kapaciteta kompanije

U Centru za obuku postoji mogućnost korištenja kompletnih laboratorijskih, proizvodnih, testnih ili skladišnih kapaciteta kompanije Poliex. U fabrici postoje izvanredne mogućnosti za obuku, istraživanje i razvoj, ispitivanje i procjene opreme za rušenje, i tehnike odlaganja.

Polaznici kurseva mogu da vide i koriste proizvodne kapacitete i laboratoriju. Ukupna površina privrednih zgrada fabrike je oko 5.000 m². Fabrika raspolaže laboratorijom (posebna zgrada 222 m²) i 3 sale, koje se mogu koristiti kao učionice, mimo glavne sale za obuku.

■ *Demonstracija mogućnosti alata za delaborisanje*

■ *Demonstracija sedam vrsta plastičog eksploziva koje proizvodi Poliex za polaznike kursa*

U fabrici je moguće pratiti proizvodnju plastičnih eksploziva, zatim pokretačkih uređaja za miniranje u rudarskoj industriji (električni detonatori, neelektrični detonatori, detonirajuće kapice i komponente za odgađanje detonirajućeg kabla), poluplastičnih eksploziva za posebnu primjenu u površinskom i podzemnom miniranju. Kao takva, kompanija Poliex je upisana u elektronski registar inovativnih organizacija Crne Gore pod rednim brojem 8. Vlastitom proizvodnjom eksploziva i inicijalnim uređajima Poliex nudi usluge miniranja i miniranja za civilnu industriju. U hemijskom odjelu radeiskusni i priznati hemijski inženjeri, zahvaljujući čemu je Poliex tvornica za proizvodnju širokog spektra hemikalija koje se koriste u industriji.

Omogućeno je potpuno upoznavanje sa skladištenjem sirovih materijala i polufabrikata, a onda i gotovih proizvoda. Polaznici kurseva imaju priliku da na licu mjesta nauče o procedurama za sigurno skladištenje i manipulaciju sa eksplozivnim proizvodima.

AD „Poliex“ specijalizovan je za održavanje i demilitarizaciju municije, mina i eksplozivnih predmeta sa više od trideset godina relevantnog iskustva u demilitarizaciji, održavanju, praćenju i ispitivanju municije. Ono što je komparativna prednost za obuku jeste mogućnost upoznavanja sa procesom delaboracije ubojnih sredstava. Kompanija je od 2008. godine po različitim programima (MONDEM) ili ugovorima sa Ministarstvom odbrane, UNDP, Ambasadom SAD ili ITF-om delaborisala preko 4000 tona ubojnih sredstava različitih kalibara. U tu svrhu su konstruisani alati koji se mogu pokazati i za njihovu upotrebu obučiti polaznike.

Poligon za testiranje, po ocjeni većine polaznika, nudi izvanredne mogućnosti za bezbjedno uništavanje neeksploziviranih ubojnih sredstava i prototipski razvoj različitih sredstava za pronalaženje ili uništavanje ubojnih sredstava.

RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKI CENTAR (RIC)

Posvećenost razvoju i inovacijama rezultovalo je formiranjem Razvojno-istraživačkog centra (RIC) Polieux čime su verifikovane aktivnosti u oblasti naučno-istraživačkog rada, ali i inovativne djelatnosti. Ministarstvo nauke je 14. novembra 2013. godine na osnovu Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti donijelo Rješenje o izdavanju licence HI Polieux AD za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti u oblasti tehničko-tehnoloških nauka. Uz pomoć kadrova najvišeg ranga koji su se tu okupili, formiran je multidisciplinarni centar, gdje je hemija u početku imala dominantno mjesto, zbog opredje-

ljenja fabrike da ide na nekoliko važnih pravaca proizvodnje, od kojih je proizvodnja perhlorata zauzimala najbitnije mjesto. U vrijeme osnivanja ovakav centar nije imao više niko u Crnoj Gori.

- *Studenti Metalurško-tehnološkog fakulteta u posjeti pogonu za osvajanje procesa delaboracije kompleksnih ubojnih sredstava i raketa*

■ *Studenti Metalurško-tehnološkog fakulteta u pogonu kristalizacije*

Na osnovu Zakona o inovativnoj djelatnosti Ministarstvo nauke Crne Gore je 8. oktobra 2018. godine izdalo Rješenje o odobravanju upisa u Registar inovativnih organizacija po osnovu obavljanja inovacione djelatnosti pod rednim brojem 8.

RIC koristi savremeno opremljene laboratorije, stanicu za ispitivanje funkcionalnih i vremenskih karakteristika električnih i neelektričnih detonatora, stanicu za ispitivanje na metan i poligon za ispitivanje eksploziva, koji uz adekvatnu procesnu kontrolu obezbjeđuju praćenje kvaliteta proizvoda u svim faza-

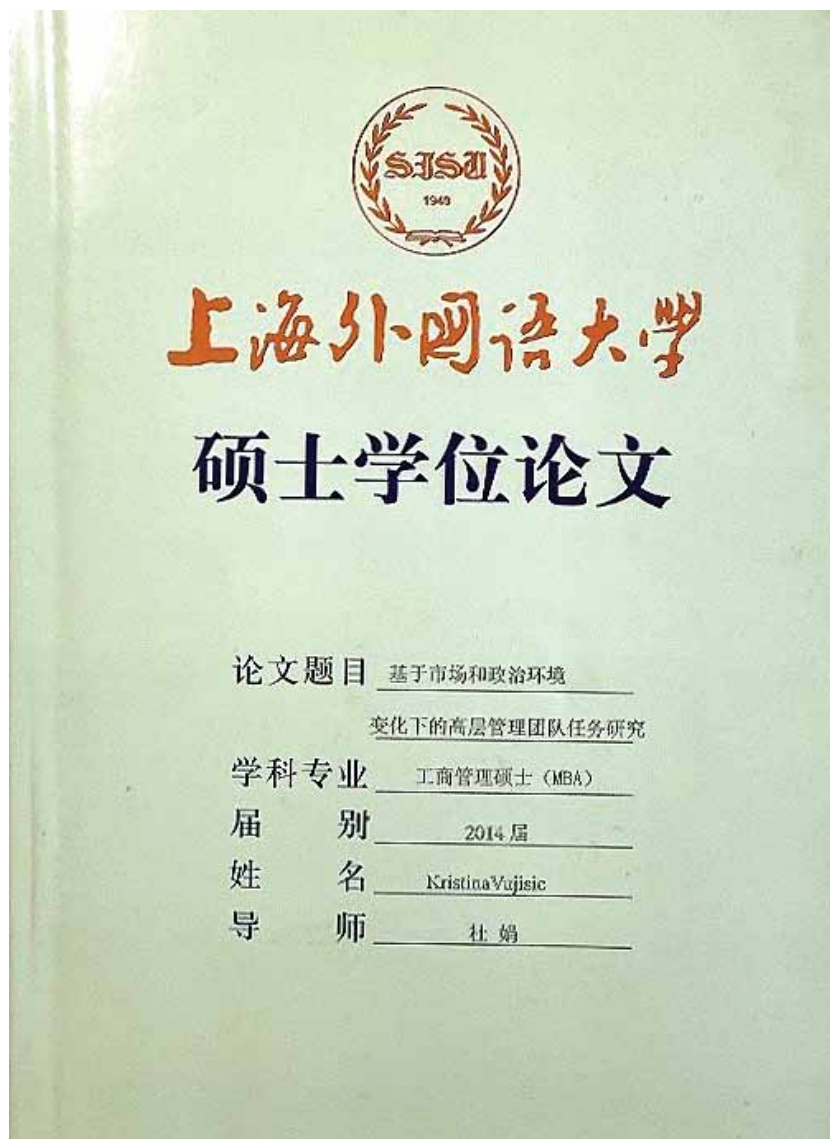
■ *Analiza biodizela za potrebe specijalističkog rada*

ma proizvodnje. Sigurnost, funkcionalnost, vremenska preciznost i jednostavnost u upotrebi glavne su karakteristike naših proizvoda. Višegodišnje ulaganje u Razvojno-istraživački centar Poliex rezultiralo je spektrom različitih proizvoda od koji su većina predstavljeni u ovoj monografiji, a njihova visoka pouzdanost potvrđena je od strane nadležnih institucija i međunarodnih organizacija.

Od projekata Razvojno-istraživačkog centra posebno ističemo projekat „Perhloratni kompleks“ čiji rezultati su amonijum-perhlorat, kalijum-perhlorat i litijum-perhlorat. Amonijum-perhlorat je bijeli kristalni prah. Zbog svojih svojstava koristi se u proizvodnji kompozitnih raketnih goriva, kao i u pirotehnici. Proizvodnja amonijum-perhlorata je u međuvremenu zaživjela i izdignuta na viši nivo. Trenutno je radi jedan pogon koji je na zavidnom nivou.

Ideja za projekat „Proizvodnja litijum perhlorata“ nastala je imajući u vidu veliki značaj i upotrebu litijuma i njegovih jedinjenja u mnogim segmentima današnje moderne industrije. Litijum-perhlorat je veoma atraktivno jedinjenje i skoro nezamjenljivo u mnogim tehničkim poljima (npr. proizvodnja litijum-jonskih baterija).

Inovativni aspekt projekata je sama tehnologija. Odabrani koncept kristalizacije, sa ciljem proizvodnje novih proizvoda, dozvoljava da se parametri kristalizacije mogu uskladiti tako da se dobije proizvod željene i planirane veličine kristala, sa vrlo uskom i planiranom distribucijom čestica. Kontrolisani rast kristala određuje i kvalitet i stepen sušenja. Ovo je upravo jedan od presudnih uslova za proizvodnju perhlorata, tzv. ekstra suvi, koji se rješava na nivou kristalizacije i predstavlja specijalizovano znanje, stečeno sopstvenim istraživanjima.

■ *Magistarski rad Kristine Vujisic na Šangajskom univerzitetu za međunarodne studije*

Inovativnost i visoki rezultati Razvojno-istraživačkog centra su veoma dobro prepoznati i cijenjeni u Crnoj Gori. Za najbolji inovativni projekat u Crnoj Gori za 2013. godinu proglašen je kompleksan hemijski razvojni projekat Centra koji obuhvata proizvode za izazivanje kiše, za razbijanje magle, za potrebe pirotehnike, i druge, koji nalaze široku primjenu u mnogim granama industrije. Prvi rukovodolac Centra Živko Andrić proglašen je za „Naučnika godine 2013“ u kategoriji „Patent, inovacija ili novi proizvod“ od strane Ministarstva nauke Crne Gore.

■ *Inženjerke Poliexa u hemijskoj laboratoriji*

■ *Kontrolisanje procesa kristalizacije*

Poliex je prepoznat kao firma koja omogućava obavljanje istraživanja i za potrebe školovanja zaposlenih, ali i studenata sa strane. Jedna od projekata koje je razvijao Razvojno-istraživački centar je i tehnološki postupak dobijanja biodizela, zasnovan na hemijskoj reakciji alkoholize triglicerida sadržanih u otpadnom ulju, pri čemu se dobijaju biodizel i sirovi glicerol. Taj projekat je pratila i studentica Olga Niković za izradu specijalističkog rada pod nazivom: „Mogućnost proizvodnje biodizela u poluindustrijskom postrojenju“ na Metalurško-tehnološkom fakultetu Podgorica .

Multidisciplinarni pristup centra pružio je mogućnost i Kristini Vujisić za istraživanje za potrebe magistarskog rada koji je odbranila 2014. godine na Šangajskom univerzitetu za međunarodne studije pod nazivom „Izazovi top menadžment tima u uslovima tržišnih, ekonomskih i političkih promjena“. Ono što je ovu temu činilo posebno zanimljivom jeste činjenica da je kompanija na istoj adresi, kroz istoriju svjedo-

čila promjenama četiri državna uređenja i dva ekonomska sistema, u industriji kao što je namjenska u kojoj ova kompanija posluje kao proizvođač za vojnu i civilnu upotrebu.

Istraživanje je dalo odgovor na više pitanja: Kako je kompanija opstala posle toliko promjena i izazova? Koje su tajne ovog TMT u momentima presudnih odluka? Da li je fokus na svjetsko tržište, učinio granice nevidljivim i učinio kompaniju manje osjetljivom na promjene na Balkanu?

Analiza je približila i definisala izazove ali i alate za prevazilaženje istih. Timovi top menadžmenta na čelu „HI Polieux ad“ tokom svih ovih godina otkrivali su tajnu inspirativnog, inovativnog i vizionarskog upravljanja.

Sve promjene koje su zadesile područje Balkana ostavile su veliki trag na ovo tržište, te odluke tima top menadžmenta suočile sa brojnim nepredvidivim izazovima i učinile poslovanje na tržištu kao što je Crna Gora ne tako lakim zadatkom ali ipak mogućim.

Ističemo i diplomski rad pitomca Borisa Boškovića, koji je kao stipendista Vojske Crne Gore diplomirao na Vojnoj akademiji „General Mihailo Apostolski“ u Skoplju. Rad nosi naziv „Pentrit i njegova primejna u vojne svrhe“. Za potrebe izrade ovog rada koristio je dokumentaciju i iskustva proizvodnje pentrita u Polieuxu.

Pod okriljem Razvojno-istraživačkog centra uspostavljena je saradnja sa nekoliko fakulteta i insituta, od čega ovom ističemo: Metalurško

■ *Ispitivanje dejstva modifikovanog plastičnog eksploziva*

– tehnološki fakultet Podgorica; Elektrotehnički fakultet, Podgorica; Politehnika, Univerzitet Kirov, Rusija; Mašinski fakultet Univerziteta u Zenici, Natural History Museum, London; Sloboda, Čačak; Krušik, Valjevo; CEMAK, Skoplje.

Polieux ima odličnu saradnju sa Ministarstvom nauke Crne Gore, na čijim konkursima redovno učestvuje i čije akcije popularizacije nauke

POLIEX A.D., BERANE
ISTRAŽIVAČKI TIM: RIC
 (RAZVOJNO-ISTRAŽIVAČKI CENTAR)

PRIRODNI BESKONAČNI
POKRETI

1. Reakcija Belousova-Žabotinskog. Hemijska reakcija koja narušava opšte pravilo hemije da jedna reakcija u izolovanom sudu može da se odvija samo u jednom smjeru, ako se u sud ne unose dodatne materije ili energija. Reakcija se odvija naizmjenično - prvo u jednom smjeru, posle u drugom, što potvrđuje promjena boje rastvora - i beskonačno bez unosa energije. Reakcija predstavlja jedan obrazac prirodnog oscilatora - klatna bez pokretnih djelova, i daje indiciju ka razumijevanju kako živa priroda prati vrijeme.

2. Jakobsova lestvica. Fizički eksperiment koji pokazuje prirodnu oscilaciju bez mehaničkih elemenata i da
 - plazma može biti "odomaćena": napravljena u običnim uslovima i potpuno bezbjedno
 istraživanje plazme - jednog od prioriteta današnje nauke - može započeti bez značajnih ulaganja, te da
 - mogućnost postojanja ili nepostojanja "perpetuum mobile" zavisi samo od tačke gledišta i načina opservacije fenomena i sistema.

Postavka: Dr Dmitry Tarasov
 Saradnici: : Mr Živko Andrić, Marinko Senić, Ivan Cimbaljević

NOĆ ISTRAŽIVAČA

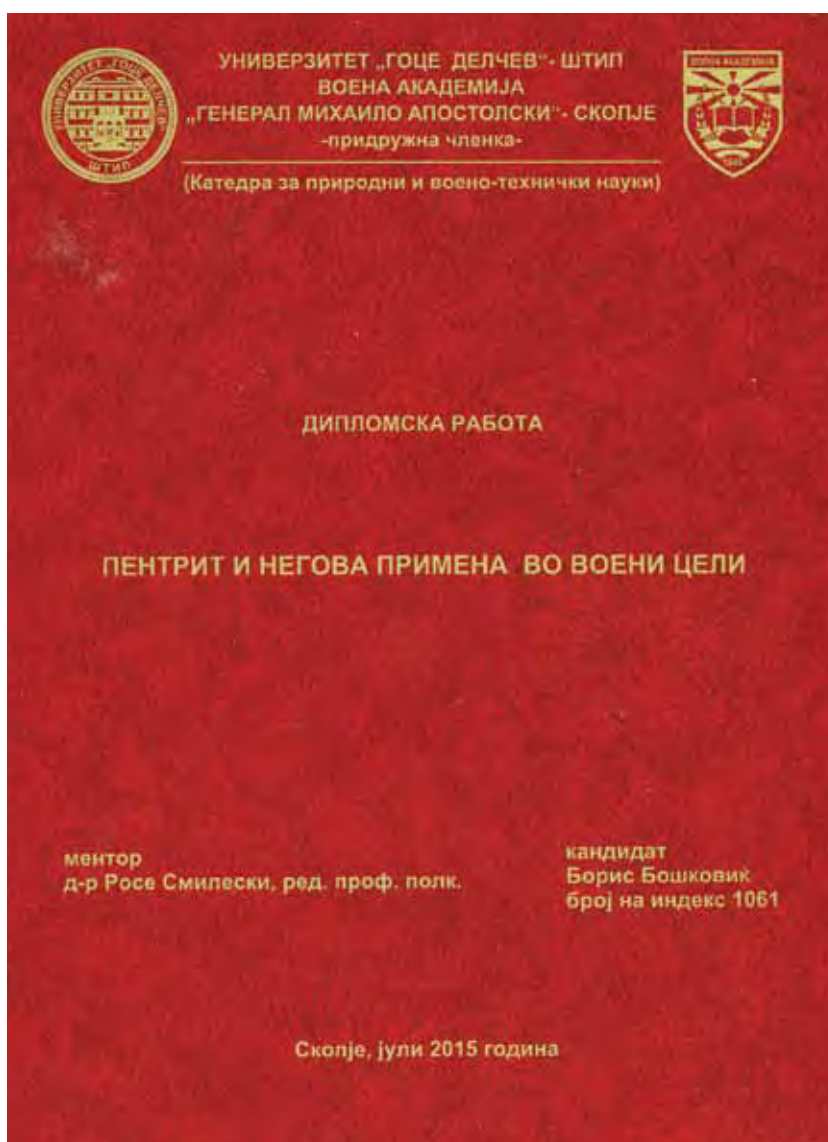
■ Plakat RIC Polieux za eksperimente predviđene za demonstraciju u manifestaciji Noć istraživača 2015. godine

aktivno podržava. Ističemo aktivno učešće hemijske laboratorije sa zanimljivim eksperimentima na godišnjim manifestacijama „Otvoreni dani nauke“, „Otvorene laboratorije“ i „Noć istraživača“. Takođe, Polieux podržava Ljetnu školu nauke, koju za učenike osnovnih i srednjih škola godinama održava Fondacije za promovisanje nauke – Prona. Na Ljetnoj školi nauke 2019. godine predstavnici Polieuxa organizovali su radionicu: Proizvodnja perhlorata i ostalih hemijskih jedinjenja.

Predstavnici RIC-a povremeno učestvuju i na naučnim konferencijama u zemlji i inostranstvu. Polieux je bio pokrovitelj međunarodne konferencije „Održavanje 2020“ na Mašinskom fakultetu u Zenici. Sadašnji rukovodilac RIC-a prof. dr Marinko Aleksić održao je uvodni referat pod nazivom „NATO kodifikacioni sistem kao globalni alat za nabavku rezervnih dijelova“. U cilju promocije kompanije i njenog rada, studentima MTF-a se povremeno održava promocija kompanije i njenog programskog opredjeljenja naročito u domenu namjenske hemije i proizvodnje perhlorata. Neki od studenata svoju apsolventsku praksu obavljaju u fabrici.

Razvojno-istraživački centar HI Polieux ugostio je više studenta iz inostranstva radi sticanja praktičnih znanja iz oblasti hemije. Valerija Volgogonova iz Bjelorusije i Gabrijel Pagači iz Brazila u ovom jedinstvenom centru u Crnoj Gori imali su priliku da prate put hemijskog procesa kristalizacije, od njegove ideje na papiru do praktične i realne primjene u proizvodnji.

Studenti su u Berane stigli posredstvom Internacionalne asocijacije studenata. Veoma su zadovoljni znanjem koje su stekli i onim što su vidjeli. Bili su veoma iznenađeni tehnološkim

- *Diplomski rad oficira Borisa Boškovića na temu „Pentiti i njegova primjena u vojne svrhe“, koji je radio na Vojnoj akademiji „General Mihailo Apostolski“ u Skopju*

postupcima koje su vidjeli razvijene u praksi, jer su do sada to samo učili u knjigama. Kazali su da su ranije imali malo prilike da steknu praktično znanje. U Polieuxu su krenuli od pojmovnog dijela kristalizacije, od papira, i zatim došli do transformacije u realnu proizvodnju na visokom nivou.

U drugoj generaciji inostranih studenata 2016. godine bila je Poljakinja Veronika Čop, studentica završne godine hemije sa Univerzitetu za nauku i tehnologiju u Krakovu, u beranskom Polieuxu je imala da nauči nešto novo.

KADAR

RUKOVOĐENJE KOMPANIJOM

Zavisno od uslova rada, umještosti i tržišta i okruženja, izvršni direktori su imali značajnu ulogu u razvojnoj orijentaciji, kadrovskoj i socijalnoj politici, tržišnoj utakmici i društvenoj odgovornosti u Poliexu.

Kroz portrete i rad izvršnih direktora može se sagledati razvoj Poliexa po pojedinim fazama i periodima.

Milun Veljić, dipl. tehnolog

Rođen je 1943. godine u selu Babino, nedaleko od fabrike Poliex, gdje je završio četiri razreda osnovne škole. Ostale razrede osnovne škole učio je u Ivangradu i Bijelom Polju. Srednju poljoprivrednu školu je završio u Baru. Studirao je u Beogradu, gdje je završio Poljoprivredni fakultet, tehnološki smjer. Rekreativno se bavio fudbalom i plivanjem. Vlasnik je uzornog poljoprivrednog domaćinstva koje sam održava.

Prvo zaposlenje imao je u RO Budimka Požega pogon u Bijelom Polju. Ubrzo je unaprijeđen u rukovodioca radne jedinice, a zatim i direktora OOUR Prerada voća i povrća.

Svojim zalaganjem i ambicijama nametnuo se tadašnjim privrednim krugovima, pa je prešao u Kombinat „13. jul“ u Titogradu. Unaprijeđen je u rukovodioca radne jedinice Vinarski Podrum, a zatim direktora OOUR. U RO Vino produkt Čemovsko Polje (u osnivanju) je vodio investicione projekte.

Nakon što su državne i lokalne vlasti 1981. godine odlučile da se u Ivangradu izgradi fabrika eksploziva, opštinska i republička vlast su inicirale sporazum s Agrokombinom o preuzimanju Veljića da vodi ovu investiciju. Prihvatajući ovaj izazov i mogućnost da doprinese razvoju svog kraja, 17. aprila 1982. godine preuzima dužnost direktora. Kvalitet realizacije ovog programa se ogleda u tome da objekti i oprema i sada čine osnov razvoja i proizvodnje u Poliexu.

Veljić je uspješno vodio realizaciju dopunskog programa proizvodnje ručne bombe i protiv pješadijske mine 1987-1988. godine.

Blagovremeno je prepoznao da u novim političkim uslovima vojna industrija za duže vrijeme zaostaje u razvoju. Prepoznajući potrebe tržišta za inicijalnim sredstvima za miniranje u rudarstvu, a znajući da su postojeći kapaciteti bili najbliži potrebama za proizvodnju ove vrste pirotehničkih sredstava, razvoj usmjerava na civilno tržište. Na programu detonatora su okupljeni najbolji saradnici iz oblasti rudarstva, tehnologije, mašinstva i elektronike, koji su, uz učešće inženjera Poliexa definisali kvalitet proizvoda.

U kooperaciji sa FKS Elmos iz Svetozareva, ostvarena je proizvodnja inicijalnih sredstava koja je mogla zadovoljiti potrebe u SRJ. U čvrstoj saradnji sa Poliexom, preduzeće Trio iz Beograda proizvodi rudarske uređaje kompatibilne sa Poliexovim detonatorima. Na taj način je domaćim proizvodima obezbijeđen kompletan materijal i sredstva za paljenje rudarskih mina.

Veljić je bio izvršni direktor Poliexa, trinaest godina, do 14. aprila 1995. god. a penzionisan je 09. decembra 2003. godine.

Sveto Mitrović, dipl. oec.

Rođen je 1957. godine u selu Polica, gdje je završio osnovnu školu. Gimnaziju je završio u Ivangradu.

Diplomirao je na ekonomskom fakultetu u Subotici.

U UNIS RO TPE „Polica“ zaposlen je od 31. maja 1985. godine do 1991. godine na poslovima planiranja i računovodstva. Kao istaknuti politički radnik u Ivangradu, od 1991. do 1995. godine bio je sekretar za privredu i finansije u Opštini Berane.

Zbog potrebe novih odnosa sa okruženjem i unutar Poliexa, Mitrović je na osnovu svog političkog i radnog iskustva 14. aprila 1995. godine izabran za izvršnog direktora Poliexa.

Rukovodstvo opštine Berane je činilo pritisak da se Poliex integriše s jednim velikim privrednim društvom iz okruženja, smatrajući da će Poliexu omogućiti bolje uslove za poslovanje i da će to sa novim direktorom lakše realizovati. Mitrović je uočio da će Poliex pripajanjem velikom sistemu izgubiti uticaj na sopstveni razvoj i dovesti u pitanje rad na postojećoj lokaciji. Odupro se ovoj namjeri lokalnih funkcionera, što se ubrzo pokazalo ispravnim, jer je taj veliki sistem prestao s radom.

Dobavljač sklopiva za detonatore je insistirao na povećanju učešća u prihodu od zajedničkog proizvoda. Odgovor na ovaj zahtjev je bio razvoj elektrodetonatora tipa „A“ u čijoj je proizvodnji manja zavisnost od dobavljača.

Ove dvije pobjede očuvale su subjektivitet i pregovarački položaj Poliexa, pa je mogao nastaviti samostalan razvoj i poslovanje.

Na izborima u Beranama stranka kojoj je Mitrović pripadao pobijedila je, pa je Mitrović izabran za predsjednika opštine, te mu je radni odnos u Poliexu prestao 12. juna 1998. godine.

Slobodan Šćekić, dipl. ing. mašinstva

Rođen je u Ivangradu 1950. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Ivangradu. Diplomirao je na Mašinskom fakultetu u Titogradu. Bio je zaposlen u Poliexu od 1. jula 1987. do 27. oktobra 2005. godine. Prvo radno iskustvo je stekao u Fabrici Sulfatne celuloze i papira u Ivangradu, OOUR Održavanje.

Uporedo sa školovanjem i radom intenzivno se bavio sportom. Istakao se u ivangradskom košarkaškom klubu. Nakon aktivnog igranja bio je košarkaški sudija u crnogorskoj košarkaškoj ligi. Sportsku djelatnost je završio u funkciji delegata na utakmicama u crnogorskoj košarkaškoj ligi.

Radno iskustvo stečeno u bivšoj najvećoj i najsloženijoj proizvodnji u Ivangradu preporuka mu je, kao i mnogim kadrovima, da vodi Sektor Održavanje i učestvuje u raznovrsnim zadacima u Poliexu.

Poseban inženjerski doprinos je dao konstruktivnim inovacijama na mašini za kalibraciju usporivača za detonatore, čime je kapacitet mašine dupliran.

U vremenu burnih političkih promjena, politički vrlo aktivan, izabran je za izvršnog direktora 8. jula 1998. godine. Na ovoj poziciji je bio do 3. juna 2003. godine.

U ovom periodu su organi upravljanja rijetko zasijedali. Time je izvršni direktor bio prinuđen da sam i u saradnji sa zaposlenima donosi značajne odluke u Poliexu.

U mandatu Šćekića su izvršene organizacione promjene kojima je izvršena racionalizacija u službi obezbjeđenja i odjeljenja energetike, čime je broj izvršilaca smanjen za 20, a troškovi energije svedeni na minimum.

Najveći rezultat iz ovog perioda je razvoj i početak proizvodnje praškastih eksploziva.

Nakon Poliexa, radni angažman Šćekić je nastavio u službama Opštine Berane.

Marinko Knežević, dipl. ekonomista

Rođen u Ivangradu, 1953. godine. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Ivangradu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Titogradu. Rekreativno se bavio atletikom i plivanjem. Na porodičnom imanju je obavljao poljoprivredne poslove.

Prvo radno iskustvo stekao je u Službi Društvenog Knjigovodstva na poslovima interne kontrole, analize i statistike i eksterne finansijske kontrole. Sa mjesta finansijskog inspektora u SDK 7. jula 1982. godine zaposlio se u UNIS ROTPE „Polica“ u osnivanju na mjestu rukovodioca ekonomsko-komercijalnog sektora.

Tokom izgradnje fabrike, organizovao je i vodio poslove finansija, komercijale i računovodstva.

Poseban doprinos je dao u unutrašnjoj organizaciji društva, izradi opštih i pojedinačnih normativnih akata, u saradnji sa ostalim sektorima u društvu.

U razvoju društva posebno je doprinio izradom investicionih programa. Njegovi organizacioni i tehnički predlozi u razvoju i proizvodnji su doprinijeli radu tehničkih i tehnoloških sistema.

Najznačajniji doprinos mimo osnovnog zanimanja je dao u obuci pirotehničara i palilaca mina kao i rukovaoca mašina u hemijskoj industriji. U saradnji sa inženjerima uradio je programe obuke i standarde zanimanja za ove poslove. Neposredno je rukovodio obukom i izvodio obuku.

U okviru marketinga je neposredno vršio demonstraciju i primjenu inicijalnih sredstava na simpozijumima i radilištima kupaca.

U svojoj struci je pomogao u praksi mladih kolega. Na teme iz Poliexa, bio je komentor diplomcima i magistrantima u izradi radova za završne ispite.

Bio je dugogodišnji član i predsjednik organa upravljanja.

Izvršni direktor je bio u periodu od 25. maja 2003. do 3. maja 2005. godine.

Nakon privatizacije, Knežević je nastavio rad u Poliexu.

Radno angažovanje u Poliexu je završio 10. jula 2020. godine, odlaskom u penziju.

Slavko Vujisić

Slavko je rođen 1963. godine u Mojkovcu. U rodnom gradu je završio osnovnu i srednju školu. Studirao je na Građevinskom fakultetu u Titogradu.

Slavko je uvijek ispoljavao preduzetnički duh i stvaralački poriv tako da je već kao apsolvant Građevinskog fakulteta otvorio malu prodavnicu u studentskom domu, a zatim osnovao kompaniju Kerber i otvorio lanac trgovinskih radnji. Sagradio je jedan od prvih privatnih hotela u Podgorici sa gradskim imidžom. Razvoj tržišta nekretnina ga je podstakao da realizuje niz uspješnih projekata u građevinarstvu.

Prve akcije Poliexa kupio je 2005. godine, a 2016. kroz program privatizacije postao je većinski vlasnik sa 83% vlasništva. Nakon privatizacije Poliex bilježi uspon. U ovom trenutku Poliex je kompanija koja ima svjetsku reputaciju i programe koji su respektabilni na svjetskom nivou.

Slavko se od studentskih dana bavio raznim vrstama sporta, odbojkom, skijanjem, a posebno planinarenjem. Osvojio je sve poznate svjetske vrhove do 6.000 metara nadmorske visine. Pasionirano se bavi kolekcionarstvom. Istakao se kao sportski radnik na najvišem nivou. Dao je veliki doprinos razvoju odbojke u Crnoj Gori, tako da je bio i predsjednik Odbojkaškog saveza Crne Gore. Doprinio je osnivanju Olimpijskog komiteta Crne Gore, gdje je bio član Predsjedništva.

Dobitnik je više priznanja i nagrada iz oblasti sporta, hotelijerstva i preduzetništva.

Petar Trifunović

Petar je rođen 1959. godine u Ivangradu. Osnovnu školu i gimnaziju je završio u Ivangradu. Tokom školovanja se bavio košarkom u KK Ivangrad. Završio je studije u Nišu na Fakultetu zaštite na radu.

Pripravnički staž je odradio u Farmaceutskoj industriji Galenika u Beogradu, a u UNIS RO „Polica“ zaposlio se 11. oktobra 1985. godine na poziciji referent zaštite na radu.

Tokom svoje radne karijere intenzivno se usavršavao u svojoj struci. Posebno je izučavao tehničke i tehnološke discipline. Svoje znanje, organizacione sposobnosti i rukovodne ambicije ostvario je na pozicijama samostalnog referenta, rukovodioca sektora i od 24. maja 2015. godine na poziciji izvršnog direktora.

Zbog privremene bolesti 2005. godine je bio odsutan sa posla. Iste godine a nakon početka privatizacije Poliexa, novom rukovodstvu predstavlja svoje viđenje mogućnosti unapređenja poslovanja u Poliexu, nako čega direktor postavlja Petra za svog prvog saradnika. Tako je stvoren tandem u kojem se direktor Slavko Vujisić bavi istraživanjem tržišta i organizovanjem novih programa, Petar Trifunović se bavi unutrašnjom organizacijom društva i vođenjem tekućeg poslovanja. Ovo je rezultiralo pozitivnim poslovanjem kroz povećanje produktivnosti i asortimana proizvoda.

Počev od 2015. godine Slavko Vujisić se bavi upravljanjem društvom, a Petar Trifunović rukovođenjem sa pozicije izvršnog direktora. Intenzivnim razvojem izgrađen je pogon hemijskih proizvoda, povećan asortiman bojnih sredstava i započet remont ubojnih artikala. Od početka svog rada Petar se bavio izradom normativnih akata, tehnoloških procedura i rukovođenjem. Neposredno obavlja probne poslove u neutralizaciji bojnih sredstava i ostalim složenim procesima.

ISTAKNUTI ZAPOSLENI

Miodrag Premović, dipl. pravnik

U Poliexu je radio od 5. oktobra 1983. godine do 16. marta 1990. godine.

Na poziciji Rukovodilac Pravnog sektora. Organizovao je sektor za pravne i kadrovske i opšte poslove.

Značajan doprinos je dao na rješavanju imovinsko pravnih odnosa sa bivšim vlasnicima zemljišta i izradi normativnih akata.

Ponovo se vratio na mjesto opštinskog sekretara za imovinsko pravne odnose. U karijeri je postao sudija Okružnog Suda u Bijelom Polju.

Gorgi Minov, kapetan tehničke službe, dipl. tehnolog

Zaposlen u Poliexu od osnivanja do 25. decembra 1989. godine.

Programom obezbjeđenja kadrova za rad u TPE „Polica“, Ivangrad od V.P. 8634-4 Minov Gorgi je iz UNIS RO „SPS“ iz Viteza prekomandovan u Ivangradu.

Minov je na mjestu glavnog inženjera za proizvodnju plastičnih eksploziva i rukovodioca Sektora za razvoj i kontrolu vodio prijem tehnoloških projekata i nadzirao probni rad. U probnom radu i u redovnoj proizvodnji organizovao je proizvodnju eksploziva. Pri tome je obučavao neposredne izvršioce. Primijenio je sistem kontrole kvaliteta u svim fazama proizvodnje i kontrole.

Sa mjesta Rukovodioca sektora za razvoj neposredno je vodio prenos tehnologija za proizvodnju i laboraciju tijela BR.M75 i PMR-3.

Karijeru je nastavio u VTI-u.

Za Poliex je značajno što je u VTI napravio studiju Primjene plastičnog eksploziva PEP-500 za podvodno miniranje. Takođe u VTI-u je uveo u naoružanje Poliexovu kapislu DK-8, 1995.god.

Korali Tot, poručnik, dipl. tehnolog

Radio je u Poliexu od 16. novembra 1984. godine do 7. maja 1987. godine.

Pod stručnim nadzorom glavnog inženjera za eksplozive u probnom radu pogona, preuzeo je vođenje proizvodnje i započeo redovnu proizvodnju eksploziva.

Vojnu karijeru je napustio raskidom radnog odnosa u RO „Polica“.

Radoslav Milivojević, profesor hemije

Zaposlen je bio u Poliexu od 5. februara 1987. godine do 1. oktobra 2001. godine na mjestu Rukovodilac sektora razvoja i kontrole i Tehnički direktor (pomoćnik direktora za tehnička pitanja).

Rukovodeći kontrolom kvaliteta doprinio je očuvanju kvaliteta proizvoda. Posebno je značajan njegov rad na razvoju inicijalnih sredstava (polinel detonatori, elektro detonatori, detonatorske kapisle i konektori za D.Š.) u saradnji sa Pireks inženjeringom iz Beograda, koji je vlasnik patenta ovih proizvoda.

Sarađivao je na razvoju poluplastičnih eksploziva i praškastih eksploziva.

Karijeru je nastavio u osnovnoj školi u Baru.

Izet Dervišević, dipl. tehnolog

Bio je zaposlen u Poliexu od 12. januara 1987. godine do 1. novembra 1999. godine.

U Poliexu je radio na mjestu inženjera u pogonu eksploziva, upravnika pogona eksploziva i tehničkog direktora.

Pored uspješnog rada u proizvodnji eksploziva i inicijalnih sredstava, uspješno je vodio i realizovao program razvoja poluplastičnih eksploziva na bazi pentrita.

Vodio je program osvajanja proizvodnje praškastog eksploziva.

Bio je član i predsjednik Borda direktora.

Karijeru je nastavio u Ministarstvu turizma i održivog razvoja.

Slobodan Mijović, dipl. tehnolog

Zaposlen je u Poliexu od 1. aprila 1987. godine.

U Poliexu je obavljao poslove pogonskog inženjera, rukovodioca sektora proizvodnje i tehničkog direktora.

Pored redovnih poslova, uspješno je razvio proizvodnju pentoksa za inicijalna sredstva.

Vukadin Babović, dipl. rudarski inženjer

U Poliexu je radio od 7. marta 1994. godine do 6. maja 2005. godine i od 17. februara 2017. godine do 30. novembra 2017. godine na poslovima istraživača i koordinatora minerskog sektora i pomoćnika direktora za marketing.

Sarađivao je na razvoju i održavanju kvaliteta inicijalnih sredstava i privredinih eksploziva.

Poseban značaj njegovog rada je u prezentaciji i reklami proizvoda. Neposredno na kopovima i u jamama rudnika, vršeci poslove minerala, prezentovao je proizvode Poliexa i obučavao zaposlene kod kupaca da koriste nove tehnologije miniranja koje su razvijene na osnovu polinel detonatora i poluplastičnih eksploziva.

Iz ovih aktivnosti pokaznog miniranja, razvio se minerski servis u Poliexu.

Nakon zaposlenja u Poliexu radio je u Ministarstvu saobraćaja i u Opštini Berane.

Nenad Šekularac, dipl. pravnik

Bio je zaposlen je u Poliexu od 1. januara 1990. godine do 31. marta 1999. godine.

Položen pravosudni ispit i bogato radno iskustvo u pravosuđu i privredi učinili su da je Nenad stekao visok ugled u društvu i stručnim krugovima. Bio je saradnik zakonodavne službe u Skupštini Crne Gore.

U Poliexu je doprinio kvalitetu opštih i pojedinačnih akata.

Vodio je svojinsku i upravljačku transformaciju društva iz RO u DP, DO i AD. Uspješno je zastupao Poliex u privrednim i radnim sporovima.

Karijeru je nastavio u advokaturi.

Miladin Magdelinić, dipl. pravnik

U Poliexu je bio zaposlen od 28. septembra 1999. godine do 30. decembra 2006. godine na poslovima Rukovodilac opšteg pravnog sektora i Sekretara društva.

Rad u Poliexu mu karakteriše razvoj radnih odnosa, primjena opštih i pojedinačnih akata.

Posebno je doprinio izradi Pojedinačnog kolektivnog ugovora i Programa socijalnog zbrinjavanja tehno-ekonomskog viška zaposlenih.

U periodu rada u Poliexu položio je pravosudni ispit.

Karijeru je nastavio u Sudu za prekršaje, Osnovnom tužilaštvu i notarskoj kancelariji u ličnom vlasništvu.

Marinko Senić, profesor hemije

U Poliexu je radio od 27. juna 2001. godine do 2021. godine.

Nakon obavljenog pripravnčkog rada obavljao je poslove rukovodioca sektora za proizvodnju, istraživača u Razvojno-istraživačkom centru.

Najviši doprinos Senić je ostvario u proizvodnji bio-dizela i proizvodnji perhlorata kao i drugih pirotehničkih materijala. Pri tome je obučio izvršioce neposredno radeći sa njima.

Po preporuci opštinskih funkcionera 2021. godine prelazi u preduzeće čiji je osnivač Opština Berane.

Marijana Obradović, dipl. ekonomista

U Poliexu je zaposlena od 30. juna 2006. godine. Prva pozicija joj je bila poslovna sekretarica. Rukovodila je komercijalnim sektorom, a po spajanju komercijalnih i finansijskih poslova rukovodi komercijalno-finansijskim sektorom.

Uspješno se bavi istraživanjem tržišta i održava poslovne odnose s partnerskim firmama. Posebno doprinosi poslovanju Poliexa u prometu robama dvostruke namjene. Više puta je nagrađena za rezultate rada, povodom jubileja Poliexa.

Čedo Golić, dipl. tehnolog

U Poliexu je radio od 26. oktobra 1995. godine do 30. juna 2020. godine.

Obavljao je poslove istraživač u razvoju, tehnički direktor i rukovodilac sektora razvoja i kontrole.

Učestvovao je u razvoju elektro-detonatora i usavršavanju polinel detonatora. U razvoju eksploziva je radio na praškastim eksplozivima i na kontroli proizvodnje termobaričnih eksploziva. Učestvovao je u osvajanju proizvodnje energetskog gasnog klina. U vrijeme nedostatka rudarskog inženjera vodio je Minerski servis.

Kao predstavnik rukovodstva za sistem kvaliteta rukovodio je uvođenjem standarda ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001 i ISO 45001. Radio je na dokumentaciji za CE znak.

Radio je na procedurama za proizvodnju ANFO eksploziva i EGK i procedura za delaboraciju. U Okviru Centra za stručno obrazovanje odraslih učestvovao je u obrazovanju pirotehničara i palioca mina.

Luka Grbović, doktor vojnotehničkih nauka, dipl. ing. tehnologije

U Poliexu je od 1. jula 2013. godine, a spoljni saradnik Poliexu je bio od 2009. godine. Kao saradnik i kao zaposleni Luka je vodio sektor za neutralizaciju minsko-eksplozivnih sredstava, po sopstvenim tehnološkim procedurama. Za te potrebe je napisao 63 procedure.

Tokom desetogodišnjeg rada u Poliexu je pored doprinosa poslovanju učinio društvenu korist Crnoj Gori neutralizacijom odnosno de-laboracijom velikog dijela viška naoružanja. U Centru za obrazovanje odraslih, obučavao je nove pirotehničare, palioce mina i rukovaoce mašina za hemijsku proizvodnju.

Sanja Radić, dipl. pravnik

Zaposlena od 1. novembra 2019. godine na mjestu sekretar društva.

Posvećena je razvoju radnih odnosa, primjeni opštih i pojedinačnih akata.

Ističe se doprinosom u projektima standardizacije, sertifikacije i pripremi za inspekcijske preglede od strane državnih organa. Posvećena je podizanju organizacije obuke i treninga u Poliex trening centru na viši nivo.

Altijana Selmanović – dipl. ekonomista

Zaposlena od 30. oktobra 2020. godine na poziciji računovođa. Posvećena poslu i ambiciozna da napreduje, pripada grupi mladih kadrova koji su budućnost Poliexa.

Mirjana Vučeljić – dipl. pravnik

Zaposlena od 1. novembra 2019. godine. Prva pozicija joj je bila Referent za pravne i kadrovske poslove, a od 18. oktobra 2021. godine raspoređena je na radno mjesto - Kontrolor kretanja robe. Upoznavajući se sa različitim radnim zadacima osposobljava se složenije zadatke i stvara uslove da bude oslonac u obezbjeđenju kvalitet poslovanja Poliexa.

Filip Trifunović, bečelor primijenjenog računarstva

U Poliexu je zaposlen od 1. jula 2017. godine u Sektoru održavanja na poslovima električara. Brzo se istakao u zalaganju na radu pa je raspoređen na poziciju referenta zaštite na radu i na poziciji tehničkog direktora. Zahvaljujući neformalnom obrazovanju iz raznih tehničkih oblasti doprinio je izgradnji novih postrojenja i opreme i rekonstrukciji građevinskih objekata.

Relja Aković, dipl. ing. mašinstva

U Poliexu je zaposlen od 21. marta 2017. godine na mjestu rukovodioca sektora održavanja i energetike.

Vođa je tima sastavljenog od pojedinaca koji pored svojih zanimanja poznaju i srodne poslove.

Sektor održavanje i energetike je samostalno i uz pomoć drugih sektora i spoljnih saradnika, izgradio nove kapacitete i rekonstruisao postojeće. Zahvaljujući kvalitetnom održavanju u Poliexu je u funkciji i oprema proizvedena prije 36 godina.

Mr Živko Andrić, dipl. ing. tehnologije

Poslije rada kao spoljni saradnik u Poliexu je bio zaposlen od 1. jula 2013. godine do 2019. godine.

Rukovodio je preuzimanjem tehnologije za kristalizaciju. Kao rukovodilac Razvojno-istraživačkog centra obučio je mlade inženjere koji su, poslije njega, nastavili razvoj novih proizvoda.

Svojim ugledom u naučnom i privrednom okruženju je doprinio marketingu Poliexa. Nagrađivan je od strane Ministarstva nauke Crne Gore kao najbolji istraživač godine.

Zoran Popović, profesor hemije

U Poliex je radio od 23. juna 2004. godine do penzionisanja 2020. godine.

Sa mjesta istraživača i rukovodioca sektora proizvodnje svoje iskustvo je prenio na mlađe kolege i obučavao neposredne izvršioce.

Miladin Tmušić, dipl. pravnik

U Poliexu je radio od 16. maja 2008. godine do 10. aprila 2014. godine.

Obavljao je pravne poslove sa pozicije Sekretara društva.

Pored obavljanja stručnih poslova radio je i na neutralizaciji naoružanja.

Karijeru je nastavio na poziciji Glavnog administratora Opštine Berane.

Marija Borović

Marija Borović rođena 9. maja 1984. godine u Pljevljima. Diplomirala na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, Odsjek za italijanski jezik i književnost. U periodu od 2006-2008 na MATC, Medison, Viskonsin u SAD bila student na razmjeni. Trenutno na postdiplomskim studijama na programu „Preduzetnička ekonomija“, Univerzitet Donja Gorica, Podgorica.

U HI Poliex AD na mjestu Člana Odbora direktora od 2016. godine.

Kristina Vujisić

Kristina Vujisić je rođena 7. maja 1991. godine na Cetinju.

Gimnaziju je završila u državi Luizijani, SAD. Diplomirala na Fakultetu međunarodne ekonomije, finansija i biznisa, Univerziteta Donja Gorica, stekavši zvanje diplomiranog ekonomiste. Diplomu magistra stekla je 2014. godine na Šangajskom Univerzitetu međunarodnih studija, na Master programu iz upravljanja poslovanjem, tzv. MBA, u Šangaju, Kina.

Radno iskustvo sticala je u porodičnim kompanijama Kerber grupe, koja broji kompanije u turizmu, građevini, zdravstvu, kao i kompaniju u namjenskoj industriji HI Poliex ad, gdje je trenutno zapošljena na poziciji menadžera nabavke i projekata.

Značajno radno iskustvo stekla je u međunarodnim kompanijama u Crnoj Gori i Kini, a bila je angažovana i kao savjetnik u Kabinetu potpredsjednika Vlade Crne Gore za ekonomska pitanja.

Takođe, završila je srednju muzičku školu „Vasa Pavić“ u Podgorici, instrumentalni odsjek klavir, aktivni je član međunarodne humanitarne organizacije i govori engleski i italijanski jezik.

Biljana Stanišić, strukovni inženjer tehnologije

Radila je kao rukovodilac hemijske proizvodnje Poliexa.

Rođena 3. januara 1966. godine u Beranama. Iznenada preminula 1. juna 2022. godine.

Završila je Srednju hemijsku školu u Beranama.

Visoku hemijsko-tehnološku školu strukovnih studija završila je u Kruševcu.

Marinko Aleksić, doktor vojnotehničkih nauka, dipl. ing. elektronike

U Poliexu angažovan sa skraćenim radnim vremenom od 1. avgusta 2020. godine na mjestu rukovodioca Razvojno-istraživačkog centra i Trening centra Poliex.

Uspješno je završio više projekata: kodifikacija 63 proizvoda Poliexa za NATO Master Katalog Referenci Logistike – NMCRL, dopuna licence Trening centra Poliex, pripreme Plana odbrane Poliexa za inspekciju MO, priprema monografija o demilitarizaciji, realizacija kursa za zvanje pirotehničar za radnike Poliexa itd. U cilju promocije aktivnosti i proizvoda Poliexa vodi stranice Poliex i Trening centra na poslovnoj mreži LinkedIn. Dugogodišnji je predavač na Univerzitetu Adriatik Bar, trenutno u zvanju vanrednog profesora.

Jelena Cimbaljević, dipl. hemičar

Radi kao istraživač u Razvojno-istraživačkom centru od 1. oktobra 2020. godine. Rođena 29. maja 1970. godine u Vranju, Republika Srbija. Završila je Srednju školu „Jovan Skerlić“ u Vladičinom Hanu, smjer hemijski tehničar za proizvodnju hartije, kao i Hemijski fakultet na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu, smjer analitička hemija. Radila kao profesor hemije, hemičar u fabrici vode, u industriji mesa, kao i u humanitarnim organizacijama kao tehnolog za farbanje vune. Govori engleski i francuski jezik.

Ivan Vujisić

Ivan Vujisić je rođen na Cetinju 1994. godine. Gimnaziju je završio u Orlando, država Florida, SAD. Diplomirao je na Tehničkom građevinskom studiju na Univerzitetu u Travniku. Diplomom magistra međunarodnog poslovanja (MIB) stekao je 2017. godine na Međunarodnoj školi biznisa Hult u Dubajiu. Takođe je završio i Startup Akademiju u Beogradu, za oblast ICT.

Praksu iz oblasti građevinarstva je obavljao u S&V Company koja je u okviru Kerber grupe. Kao asistent direktora radio je u kompaniji International General Dealer u Podgorici. Marta 2015. godine osnovao je kompaniju SWAP, koju je vodio do avgusta 2016. godine. Glavi proizvod je bila IOS aplikacija za razmjenu lične robe. Zbog tog uspjeha Ivan je nagrađen za „Najbolji startup u Srbiji 2015“. O svojim iskustvima govorio je na najvećoj Startup konferenciji u Srbiji „Znam da možemo“ pred više od 1.500 posetilaca.

Od 2017. godine radi kao pomoćnik generalnog direktora Poliexa.

Skoro 15 godina se aktivno takmičio u karate sportu, od čega 7 godina kao reprezentativac Crne Gore. Osvojio je preko 200 medalja, a 2009. godine proglašen je za najperspektivnijeg crnogorskog sportistu godine. Ivan je završio muzičku školu, svira klavir i gitaru.

MLADI STRUČNJACI – BUDUĆNOST POLIEXA

Elma Bakija, master hemijske tehnologije

Radi kao istraživač u Razvojno-istraživačkom centru Poliexa. Rođena 17. aprila 1993. godine u Beranama. Završila je Metalurško-tehnološki fakultet, smjer Hemijska tehnologija (organsko usmjerenje) u Podgorici na Univerzitetu Crne Gore. Diplomom mastera hemijske tehnologije stekla je novembra 2022. godine takođe na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Govori engleski jezik.

Dragana Jelić, dipl. hemičar

Rođena 26. decembra 1997. godine u Beranama. Završila je Prirodno-matematički Fakultet, smjer Hemija na Univerzitetu u Prištini sa privremenim sjedištem u Kosovskoj Mitrovici i stekla zvanje. Trenutno je student master studija, smjer hemija na Prirodno-matematičkom fakultetu u Kosovskoj Mitrovici. Govori engleski jezik.

Radi kao tehnolog u hemijskoj proizvodnji.

Ksenija Kastratović, specijalista hemijske tehnologije

Radi kao istraživač u Razvojno-istraživačkom centru Poliexa. Rođena je 14. decembra 1995. godine u Beogradu. Završila je Metalurško-tehnološki Fakultet, smjer Hemijska tehnologija (neorgansko usmjerenje) u Podgorici na Univerzitetu Crne Gore.

OBEZBJEĐENJE KADROVA

Za izgradnju fabrike odnosno prvog proizvodnog programa, formiran je tim za vođenje investicione izgradnje. U timu su bili: Veljić Milun, dipl. inženjer, direktor; Ščekić Ilija, mašinski tehničar, pomoćnik direktora; Obradović Vukota v.k. vozač; Đurišić Vera, administrativni radnik; Đukić Danilo, građevinski tehničar; Knežević Marinko, dipl. ekonomista; Premović Miodrag, dipl. pravnik i Ščekić Mirko, ekonomski tehničar, knjigovođa.

Organ upravljanja u RO TPE Polica (u osnivanju) bio je Savjet RO.

U Savjetu su učestvovali predstavnik SSNO-a, predstavnici UNIS-a i predstavnici zaposlenih u RO.

U Crnoj gori nije bilo kadra za proizvodnju eksploziva, a ni ustanove za školovanje pirotehničara.

Školovanje prve grupe pirotehničara izvršeno je u Školskom centru u Vitezu, gdje su prekvalifiko-

vani izabrani kandidati iz Ivanograda. Praktična obuka kandidata je obavljena u UNIS RO „Vitezit“ u Vitezu.

U periodu montaže opreme za pripremu kadrova za održavanje opreme, angažovani su iskusni radnici iz Ivanograda, Josip Skupnjak, metalski radnik i Đečević Ismet, elektrotehničar.

U Ivanogradu nije bilo iskusnih inženjera za proizvodnju eksploziva, pa su uz pomoć SSNO-a i UNIS RO „Vitezit“ i UNIS RO SPS iz Viteza, preuzeta dva iskusna diplomirana inženjera tehnologije, kapetan Minov Đorđe i poručnik Tot Karolj.

Od civilnih lica iz Viteza preuzeti su ing. Lutovac Vujadin i tehničarka Lutovac Jelena.

Kadrovima iz Ivanograda su formirane nove praćeće službe i popunjene postojeće.

Ovim je formiran kolektiv pa je probna proizvodnje završena 1985. godine. Redovan rad fabrike počeo je u januaru 1986. godine.

U okviru realizacije kadrovske politike na Tehničkoj vojnoj akademiji jedan stipendista je završio tehnološki fakultet i zaposlen u RO Polica.

Na mašinskom fakultetu je stipendirana jedna studentkinja koja po završetku studija nije došla u RO Polica.

Pored navedenog broja inženjera, još jedan broj je kraće ili duže vrijeme radio u Poliexu.

RO Polica, odnosno Poliex AD je u svom razvoju obezbjeđivao spoljne saradnike koji su u okruženju poznati stručnjaci iz svojih oblasti.

Kadrovi iz Poliexa su zapaženi u Beranama i Crnoj gori, pa je znatan broj angažovan na rukovodećim mjestima u lokalnoj samoupravi i drugim privrednim društvima.

Broj zaposlenih u Poliexu je značajno mijenjan prilagođavajući se tekućim i razvojnim potrebama.

Broj zaposlenih u decembru mjesecu po godinama:

Godina	br. zaposlenih	VSS
1982	5	2
1983	7	3
1984	52	5
1985	77	7
1986	96	9
1987	91	14
1988	113	15
1989	139	14
1990	96	14
1991	89	13
1992	90	13
1993	89	13

Godina	br. zaposlenih	VSS
1994	112	13
1995	125	15
1996	132	16
1997	130	16
1998	115	11
1999	106	10
2000	111	11
2001	109	10
2002	107	9
2003	96	9
2004	96	9
2005	47	4
2006	48	5
2007	54	5
2008	44	6
2009	44	6
2010	44	6
2011	35	5
2012	42	6
2013	55	8
2014	53	10
2015	53	10
2016	51	13
2017	53	13
2018	75	16
2019	73	17
2020	61	12
2021	70	18

U odnosu na prosječan broj zaposlenih mnogo veći je broj lica koja su duže ili kraće vrijeme radila u Polixu.

Nezavisno koliko puta su pojedinačno zapošljavana lica, po jednom su ovdje navedena njihova imena iz Matične knjige radnika:

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
1.	1	Veljić Milun
2	2	Šćekić Ilija
3	3	Đukić Danilo
4	4	Đurišić Vera
5	5	Obradović Vukota
6	6	Knežević Marinko
7	7	Premović Miodrag
8	8	Minov Gorgi
9	9	Skupnjak Josif
10	10	Tot Karolj
11	11	Mališić Slavko
12	12	Jovančević Ljubeta
13	13	Đurović Milosav
14	14	Šćekić Radoman
15	15	Šćekić Zoran
16	16	Bojović Ivan
17	17	Mekić Senad
18	18	Pačariz Ervin
19	19	Buzić Bratislav
20	20	Vučetić Branko
21	21	Tomović Dragoslav
22	22	Guberinić Milan
23	23	Komatina Miroslav
24	24	Tomović Vukman
25	25	Ivanović Vučić
26	26	Đerković Danilo
27	27	Ivanović Rajko

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
28	28	Džiknić Ljuban
29	29	Šćekić Mirko
30	30	Kalić Nermin
31	31	Rajović Ljubiša
32	32	Brakočević Branislav
33	33	Veljić Slavko
34	34	Đurašković Milutin
35	35	Trifunović Danilo
36	36	Šćekić Željko
37	37	Andjić Borislav
38	38	Janjić Milan
39	39	Bošković Veselin
40	40	Lutovac Vujadin
41	41	Đukić Smiljana
42	42	Đečević Ismet
43	43	Piper Miloje
44	44	Tkalić Zoran
45	45	Veljić Svetozar
46	48	Đukić Ranko
47	51	Đurišić V Dragan
48	53	Lutovac Jelena
49	60	Boričić Dragomir
50	70	Mišković Dositej
51	71	Minova Željka
52	74	Trifunović Dragan
53	81	Guberinić Miljan
54	82	Šuntić Muzafer
55	83	Đurišić M Slavko
56	84	Đurišić Jovanka
57	85	Guberinić Radovan

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
58	86	Veljić Mirjana
59	87	Đurišić Vukica
60	88	Veljić Pavle
61	89	Leposavić Radmila
62	90	Veljić Dragica
63	91	Tomović Milena
64	92	Mitrović Sveto
65	93	Joksimović Miodrag
66	94	Stojanović Veselin
67	95	Đukić Radoš
68	96	Praščević Ranko
69	97	Boričić Marijan
70	98	Đukić Dragomir
71	99	Miletić Stajka
72	100	Trifunović Petar
73	101	Veljić Slobodan
74	102	Đukić Milenko
75	103	Kastratović Veselin
76	104	Kuč Milorad
77	105	Mitrović Branislav
78	106	Boričić Radonja
79	107	Stožinić Sonja
80	108	Šćekić Vukman
81	109	Kuč Radoman
82	110	Veković Irina
83	111	Račić Žarko
84	112	Đurišić D Veselin
85	113	Kuč Borivoje
86	116	Adrović Reko
87	117	Đorović Miodrag

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
88	118	Popović Savo
89	119	Đurišić M Dragoslav
90	120	Vukićević Slavka
91	121	Dobrilović Vitomir
92	122	Barjaktarović Sonja
93	123	Ilić Jagoš
94	124	Šćekić S Slobodan
95	125	Đukić M Rajko
96	126	Šćekić Radule
97	127	Đukić Goran
98	128	Šćekić Dejan
99	129	Obradović Srećan
100	130	Đukić Ljubiša
101	131	Kočan Zehbo
102	132	Đurišić M Duško
103	133	Popović Dragoman
104	134	Dervišević Izet
105	135	Andjić Batrić
106	136	Milićević Milan
107	137	Vojinović Tomislav
108	138	Bojović Vesko
109	139	Šćekić D Milutin
110	140	Milivojević Radoslav
111	150	Jokić Mladen
112	158	Bubanja Mikica
113	160	Mijović Slobodan
114	170	Mališić Jovan
115	171	Tomašević Vukadin
116	173	Šćekić B Slobodan
117	174	Gogić Ranko

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
118	175	Muratović Izet
119	188	Dević Radomir
120	189	Vulević Veselin
121	190	Vujović Goran
122	191	Milošević Nataša
123	192	Vuksanović Snežana
124	193	Šćekić Radule
125	194	Babović Desanka
126	199	Milošević Miloš
127	200	Obadović Radmila
128	201	Čukić Snežana
129	202	Vujošević Vujica
130	203	Ćirović Duško
131	204	Čoković Mustafa
132	205	Vujović Goran
133	208	Bagaš Lidija
134	218	Radošević Vera
135	245	Radivojević Vukašin
136	246	Bogavac Borislav
137	247	Trifunović Milan
138	248	Mujović Svetlana
139	250	Čukić Svetlana
140	251	Labović Dušanka
141	252	Tomović Radojica
142	253	Bakić Novak
143	254	Merdović Radivoje
144	255	Dabetić Miomir
145	256	Đukić Miloš
146	257	Šćepović Tijana
147	258	Đukić Dragana

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
148	261	Đurović Duško
149	266	Boričić Jadranka
150	268	Đukić Rajko
151	269	Čivović Mirsad
152	270	Matović Rada
153	340	Kuč Radun
154	374	Ivanović Veselin
155	375	Prašćević Slobodan
156	366	Zečević Bruno
157	377	Maslovarić Vlastimir
158	378	Milošević Goran
159	379	Đurišić Dojčilo
160	380	Popović Rade
161	381	Šćekić Milovan
162	382	Raković Milisav
163	383	Savović Goran
164	384	Golubović Borislav
165	385	Zečević Milan
166	386	Đurišić Periša
167	387	Vujović Momčilo
168	388	Maslovarić Nović
169	389	Kastratović Milovan
170	390	Đukić Veselin
171	391	Kocka Bratislav
172	416	Šekularac Nenad
173	423	Korać Šemso
174	427	Asanović Dragana
175	438	Golubović Lidija
176	471	Babović Vukadin
177	472	Mihajlović Darko

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
178	473	Bakić Milun
179	487	Raičević Rajko
180	488	Bojović Vesna
181	489	Lutovac Svetlana
182	490	Šćekić Sanja
183	491	Čukić Katarina
184	492	Pljakić Salem
185	493	Boričić Milan
186	494	Merdović Ljuban
187	495	Dubak Biljana
188	496	Milivojević Marina
189	497	Đukić Sanja
190	498	Veljić Milunka
191	499	Maslovarić Slobodanka
192	500	Guberinić Svetlana
193	502	Đurišić Miroslav
194	503	Dedović Radoman
195	512	Veljić Uglješa
196	515	Božović Vesko
197	516	Šćekić Goran
198	517	Pođanin Dragam
199	518	Golić Čedo
200	519	Obadović Milija
201	524	Pešić Zvezdan
202	526	Tomović Kata
203	527	Čukić Ljuban
204	528	Kljajić Milan
205	529	Božović Dijana
206	530	Pavić Branislav
207	534	Piper Blaga

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
208	541	Boričić Bogić
209	550	Kuč Ljubomir
210	551	Mitrović Violeta
211	576	Ilić Slobodan
212	601	Đurišić Darko
213	602	Veljić Dragan
214	603	Radević Vojislav
215	612	Pušić Vlajko
216	613	Zekić Marko
217	616	Đurišić Miloš
218	617	Guberinić Milutin
219	618	Dašić Budimir
220	630	Radević Vojislav
221	631	Šćekić Suzana
222	636	Magdelinić Miladin
223	638	Korać Slavko
224	655	Šćepović Milija
225	656	Guberinić Žarko
226	661	Nendović Gojko
227	668	Maslovarić Vučina
228	779	Đurišić Novo
229	727	Aković Svetomir
230	728	Vujisić Slavko
231	735	Đurišić V Dragan
232	743	Obradović Marijana
234	773	Tmušić Miladin
235	787	Maslovarić Tihomir
236	836	Zekić Novak
237	882	Cimbaljević Ivan
238	899	Radunović Miro

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
239	920	Senić Marinko
240	938	Golubović Miloš
241	939	Idrizović Ildan
242	940	Ćorac Ivan
243	941	Šćekić Ranko
244	942	Đurišić Dragomir
245	943	Babović Dragoljub
246	944	Dragišić Vojin
247	945	Vujović Novak
248	946	Jukić Jelena
249	947	Ćorac Vaso
250	948	Đurišić Milan
251	951	Raičević Milan
252	969	Bojović Marija
253	972	Boričić Marinko
254	980	Đukić Veselin
255	981	Bubanja Nebojša
256	982	Došljak Milisav
257	1016	Grbović Luka
258	1017	Andrić Živko
259	1037	Lutovac Tamara
260	1038	Šćekić Sandra
261	1067	Vujisić Kristina
262	1087	Šćekić Aleksandar
263	1089	Radević Igor
264	1091	Popović Zoran
265	1097	Mirković Stanica
266	1102	Todorović Dragoljub
267	1103	Šćekić Novak
268	1104	Dedović Vidosava

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
269	1105	Ćorac Stevan
270	1113	Dašić Radomir
271	1123	Bučković Stefan
272	1130	Vukićević Marko
273	1132	Mrkić Dragana
274	1133	Gardašević Jelena
275	1134	Đuričković Boško
276	1135	Drašković Sladjana
277	1142	Stanić Nikola
278	1143	Erović Melvudin
279	1153	Aković Relja
280	1155	Barjaktarović Milić
281	1156	Magdelinić Stefan
282	1157	Milošević Milovan
283	1159	Vujović Rade
284	1163	Šarčević Bojan
285	1175	Trifunović Filip
286	1182	Vasović Milutin
287	1183	Babović Vasko
288	1184	Babović Zoran
289	1186	Barjaktarović Divna
290	1188	Bolević Boško
291	1189	Obradović Jelena
292	1192	Butrić Sandra
293	1202	Šekularac Velibor
294	1203	Vuksanović Aleksandar
295	1204	Stojanović Svetlana
296	1205	Trišić Vladan
297	1207	Zrnanović Andela
298	1208	Zrnanović Meksud

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
299	1214	Knežević Snežana
300	1224	Rajović Miloš
301	1228	Trifunović Momčilo
302	1229	Babović Dragiša
303	1240	Barjaktarović Ivana
304	1241	Trifunović Duško
305	1242	Ivanović Gorica
306	1286	Cimbaljević Tamara
307	1287	Jovanović Bojan
308	1313	Pešić Milenko
309	1352	Radić Sanja
310	1353	Vučeljić Mirjana
311	1355	Đurišić Marko
312	1358	Ćulafić Marko
313	1252	Sekulić Milica
314	1358	Ćulafić Marko
315	1388	Jevrić Slavko
316	1390	Babović Marko
317	1394	Đurišić Slavko
318	1395	Lutovac Milijana
319	1405	Cimbaljević jelena
320	1409	Selmanović Altijana
321	1426	Damjanović Goran
322	1427	Bučković Petar
323	1428	Bogavac Katarina
344	1429	Raković Dušan
325	1430	Kenjić Filip
326	1431	Cimbaljević Dragoljub
327	1433	Ćorac Zdravko
328	1434	Jevrić Slavko

Redni broj	Matični broj prvog zaposlenja	Ime i prezime
329	1435	Čeranić Vladimir
330	1436	Dobrašinović Vladimir
331	1443	Aleksić Marinko
332	1448	Dedović Lazar
333	1449	Božović Lazar
334	1450	Bojić Žarko
335	1451	Folić Filip
336	1455	Pejić Mihailo
337	1482	Bakija Elma
338	1504	Jelić Dragana

Zaposleni u RO „Polica“, odnosno u Poliexu su obavljali svoje poslove i zadatke na zadovoljavajući način.

Veliki je broj zaposlenih koji su dali doprinos u svojoj struci i izvan struke više nego što je to bio zahtjev njihove pozicije.

Zanimljivo je napomenuti da su se istaknuti radnici i rukovodioci kao i ovlašćena lica bavili ili se još bave sportom i radom u okviru djelatnosti svog domaćinstva.

■ *Poslije puštanja u probni rad: Mirko Dujić šef laboratorije u Vitezu, glavni inženjer Minov Đorđe i glavni projektant Stevančević Veselin*

STANDARD ZAPOSLENIH

U razvoj i unapređenje zaštite zdravlja zaposlenih ulaganje je vršeno iznalaženjem najboljih konstrukcionih rješenja objekata i opreme. Materijali za izradu osnovnih sredstava i alata su birani po kvalitetu bez obzira na cijene koštanja.

Organizacija rada i radni propisi su postavljeni sa primarnim ciljem da se stvore uslovi za bezbjedan rad. Zaštitna oprema se nabavlja u skladu sa materijalima i sredstvima koja se obrađuju. Time se vršu ulaganje u zaštitu zdravlja zaposlenih i zaštitu životne sredine. Međutim, kao i u svim djelatnostima, dolazi do nesrećnih slučajeva. Na izradi pirotehničkih smješa, život je izgubio jedan pirotehničar. Na izradi nitroceluloznog laka teško je povrijeđen takođe jedan radnik. Na izradi inicijalnih elemenata za detonatore povrijeđena su dva radnika. U nesreći prilikom rada na delaboraciji tešku povredu je doživio jedan izvršilac.

Tokom rada zaposlenima je obezbijeden topli obrok o trošku poslodavca.

Prava na odmore se poštuju, a u toku rada zaposleni pored redovnog odmora u toku rada imaju još najmanje jedan dodatni odmor.

Pored sada već redovne isplate zarada, zaposleni imaju pravo na naknade troškova po kolektivnom ugovoru. Na lični zahtjev u slučaju bolesti, zaposlenog ili člana porodice, određuje se novčana pomoć u skladu sa potrebama liječenja.

Paralelno sa izgradnjom pogona, rješavane su potrebe stanovanja, pa je do 1997. godine podijeljeno devetnaest stambenih kredita i devetnaest stanova.

U ljetnjim mjesecima u toku godine organizuje se dnevni ili višednevni izlet u Crnoj Gori i okruženju.

Slike su sa koktela povodom kraja stare i početka nove, uspješne, poslovne godine.

U atraktivnim turističkim mjestima, Poliex finansira odmor za tri do pet porodica u toku ljetnjih mjeseci.

■ *Za uspješnu Novu godinu*

■ *Osmijehom u Novu godinu*

■ *Sa prijateljima*

■ *Za srećnu Novu godinu (sa koktela povodom kraja stare i početka nove, uspješne, poslovne godine)*

■ *Večera na ekskurziji u Ohridu*

■ *Izlet na Crno jezero*

■ *Manastir Ostrog*

■ *Izlet na Skadarsko jezero*

■ *Odmor na ekskurziji*

■ *Spremni za rafting na Tari*

■ *Svi na Biogradskom jezeru*

■ *Izlet u Boku Kotorsku*

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Pored pružanja uslova za bezbjedan i produktivan rad zaposlenih i ambijentalnom okruženju u krugu fabrike i u objektima se pridaje veliki značaj. Široki pašnjaci i zasadi ukrasnog drveća stvorili su zelenu sredinu u krugu hemijske industrije. Dio zelenih površina rezervisan je za uzgoj divljači. U prostranim oborima žive jeleni, divlje svinje i zečevi a povremeno i pernate životinje.

Da su uslovi za životinje idealni pokazuje i to da svakog proleća pristiže veliki broj mladunaca.

Pored gajenih životinja u krugu fabrike stanište imaju divlje životinje. Ptice pjevačice su najbrojnije, zatim orlovi i sove. Kvalitet životne sredine u krugu fabrike i ljepotu ambijenta pokazuje to da su slobodni prostor u krugu fabrike, divlje srne izabrale za život i razmnožavanje.

Od osnivanja Poliex je izabrao ulogu pokretača i nosioca razvoja mjesne zajednice i opštine u kojoj se nalazi.

Fabrika je napravljena na komunalno neuređenom prostoru. Infrastrukturne objekte Poliex je izgradio sa kapacitetima većim od svojih potreba. Izgrađen je vodovod Dapsiće-Polica u dužini od 7 km, da pored zadovoljenja potreba fabrike, zadovoljava i potrebe mjesne zajednice. Uz ovaj primarni vodovod izgrađena je potisna stanica i bazen za napajanje sekundarnog vodovoda. Tako je Mjesna zajednica, kao prirodno bezvodni kraj, stekla uslov da ima vodu do svakog domaćinstva.

Za snabdijevanje električnom energijom bio je potreban dalekovod od 10 kV. Stari dalekovod prolazi na kilometar od kruga fabrike. Za obezbeđenje sigurnog napajanja a za potrebe daljeg razvoja, izgrađen je novi dalekovod od 35 kV u dužini od 6,5 km. Ovim dalekovodom se sada snabdijevaju još mjesna zajednica Polica i Opština Petnjica.

Od regionalnog puta do fabrike je izgrađen pristupni put dužine 1,6 km. Ovaj put koristi selo Babino i dio sela Goražda.

■ *Djeca iz osnovne škole u Polici u posjeti fabrici Poliox*

POLIOX JE GRAĐANIMA CRNE GORE
DONIRAO 22.000 LITARA
SREDSTVA ZA DEZINFEKCIJU

PoliASept

Prilikom izgradnje ruralne telefonske mreže prema MZ Polici, Poliex je financirao tri puta veći broj priključaka iznad svoje potrebe, a radi povećanja udjela u financiranju mreže.

Kada je bilo potrebno, đacima prvacima iz sela Babina je Poliex obezbjeđivao školski pribor. Radi neposrednog upoznavanja industrije i divljih životinja, Poliex posjećuju djeca školskog i predškolskog uzrasta. Iz grupe studenata koji su posjetili Poliex tokom stručne ekskurzije, angažovana su dva diplomirana inženjera.

Opštinama na sjeveru Crne Gore u 2020-toj godini Poliex je donirao dvadeset i dvije hiljade litara dezinfekcionog sredstva PoliAsept iz svoje proizvodnje.

SPORT

Radnici Poliexa bave se sportom u slobodnom vremenu, a takođe učestvuju na ekipnim takmičnjima iz malog fudbala. Predstavljajući Poliex na međunarodnim sportskim igrama u Sutomoru 2019. godine ekipa je osvojila prvo, a na opštinskom takmičenju iz malog fudbala - drugo mjesto.

Nekoliko radnika je ostvarilo izrazite rezultate u pojedinačnim i ekipnim sportovima, a naročito u kareteu, rukometu i fudbalu.

Poliex pomaže i pruža materijalnu podršku lokalnom rukometnom klubu iz Berana.

■ Podrška sportskim klubovima u Beranama

■ *Međunarodne sportske igre „Sport za sve“, Sutomore 2019. godine*

■ *Klub malog fudbala Poliex na turniru u Beranama 2020*

Radnici Polixea – istaknuti sportisti

Duško Trifunović, rukometaš

Aktivno igrao rukomet od 2006. do 2018. godine za rukometne klubove Berane, Mojkovac, Sutjesku. Ostvario internacionalnu karijeru u klubovima: Zubri, Češka, Makabi, Izrael, Satu Mare, Rumunija i Ottobeuren, Njemačka. Sa RK Berane osvajač kupa 2007, pobjednik nacionalne lige sa RK Berane 2008. i RK Mojkovac 2011. Najbolji igrač sezone u ligi 2013/14. za klub Zubri i 2014/15. za klub Makabi.

Igrao za nacionalni tim Srbije i Crne Gore u 2018. i Crne Gore u 2020. godini. Pozvan za prvi tim Crne Gore za evropsko prvenstvo 2007. i 2011. godine.

Ivan Vujisić, karate

Aktivno se bavio takmičarskim karateom 15 godina, od čega je 7 godina u nacionalnom timu Crne Gore. Ostvario je vrhunske rezultate i osvojio preko 200 medalja.

Od rezultata ističemo da je 7 godina bio prvak Crne Gore, prvak Mediterana 2009. godine i prvak Amerike 2012. godine. Osvojio je treće mjesto na svetskom kupu i četvrto mjesto na prvenstvu Evrope.

Za takve rezultate Ivan je proglašen 2009. godine za najperspektivnijeg sportistu Crne Gore.

Marko Đurišić, fudbaler

Igrao je za Berane, Komove, Petnjicu.

Osvojio je kup Crne Gore sa omladincima.

Bio u ekipi FK Berana kada se plasirala u Prvu ligu Crne Gore.

Karijeru završio u FK Berane.

Vojin Dragišić, fudbaler

Igrao za sve selekcije OFK Berana

Igrao u seniorski tim Berana od 1992-96, Ibar Rozaje 1996-97, OFK Kikinda 1997-99, Povratak u Berane 2002-03. i FK Donje Luge 2003-05.

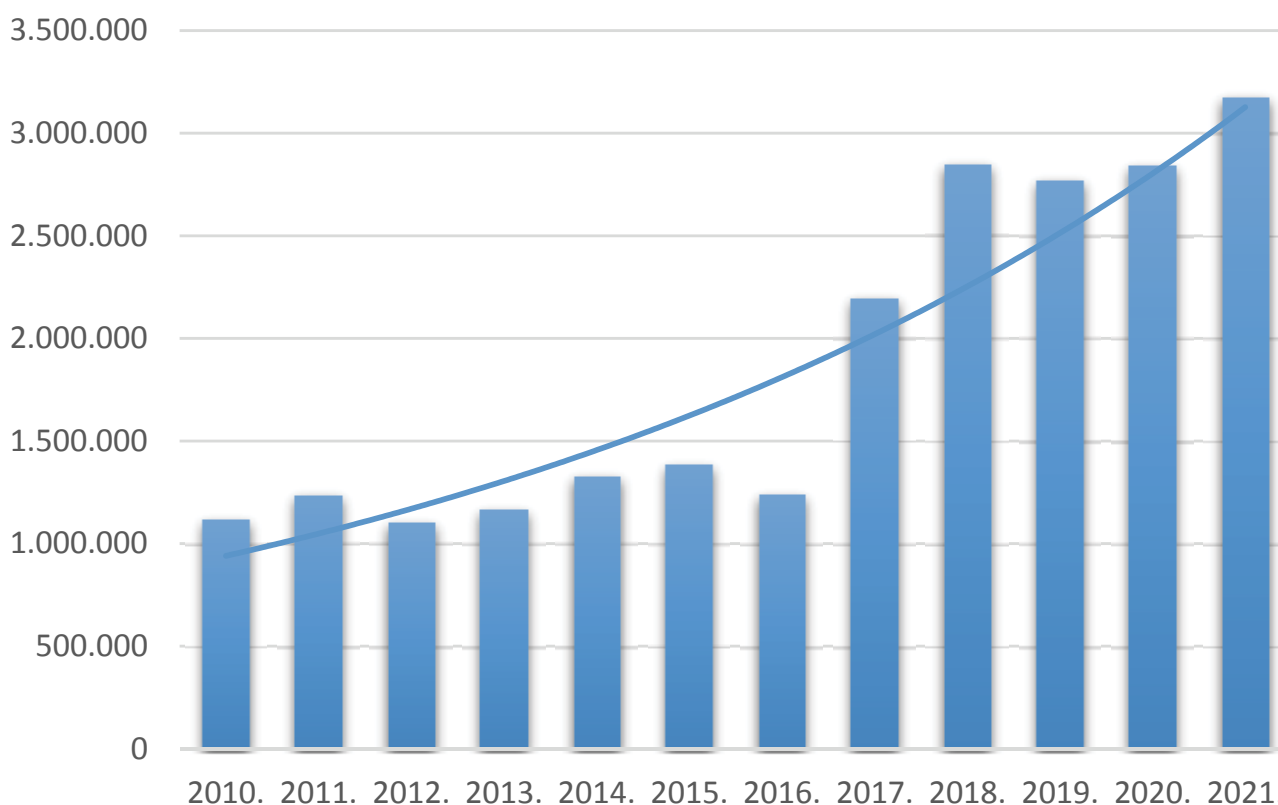
Uglješa Veljić, fudbaler

Fudbalsku karijeru počeo u FK Dolac Berane. Zatim prešao u FK Ivograd, Ibar Rožaje, FAP Priboj, Sindelić Beograd, Jedinstvo Bijelo Polje, Rudar Pljevlja, Sloga Petrovac na Mlavi, Polimlje Murina, Gusinje, Komovi, Andrijevica. Završio u FK Berane.

REZULTATI POSLOVANJA

REZULTATI POSLOVANJA

Štokom prvih četrdeset godina poslovanja Poliexa dogodile su se radikalne društveno-političke promjene, što je uticalo na dramatične promjene uslova poslovanja.

UNIS RO TPE „Polica“, odnosno HI Poliex je podignut da zadovolji potrebe SFRJ i većine nesvrstanih zemalja za plastičnim eksplozivom.

Raspadom SFRJ, potrebe za osnovnim programom su gotovo prestale.

Savezna Republika Jugoslavija nije imala sredstva da podrži namjensku industriju. U Državnoj zajednici Srbija i Crna Gora, mogućnosti nabavljanja sredstava naoružanja i vojne opreme su bile još slabije.

Crna Gora je zbog manjih potreba, saradnju sa Poliexom ostvarila tek 2009. godine, kada je započela program oslobođenja od viška naoružanja i vojne opreme.

rezultati poslovanja/% dobitka				
god.	ukupni prihodi	ukupni rashodi	bruto dobitak	% dobit u prihodu
2010.	1.121.372	1.107.991	13.381	1,19
2011.	1.238.490	1.229.055	9.435	0,76
2012.	1.103.714	1.084.076	19.638	1,78
2013.	1.169.827	1.146.397	23.430	2,00
2014.	1.328.913	1.306.046	22.867	1,72
2015.	1.387.164	1.370.381	16.783	1,21
2016.	1.243.984	1.228.616	15.368	1,23
2017.	2.197.074	1.986.342	210.732	9,59
2018.	2.849.322	2.598.966	250.356	8,78
2019.	2.773.683	2.651.027	122.656	4,49
2020.	2.844.501	2.111.818	732.638	25,76
2021.	3.177.797	2.185.989	991.808	31,21

Zahvaljujući blagovremenom razvoju detonatora za rudarstvo i privrednih eksploziva, održano je poslovanje na tržištu u Crnoj Gori. Od 2006. godine tržište se širi na prostor Bosne i Hercegovine i Kosova.

Nakon početka proizvodnje pirotehničkih smjesa i jedinjenja, 2019. godine, počinje prodaja na svjetskom tržištu.

Svojinski odnosi u Poliexu su se mijenjali u periodu od 1993. do 2017. godine. Privatizacija je završena 2017. godine.

Zbog lokacije fabrike i konstruktivnih karakteristika objekata i opreme, investitori mogu valorizovati svoja ulaganja isključivo u prostoru postojeće djelatnosti s povećanjem proizvodnje i mijenjanjem asortimana proizvoda i usluga.

Promjenom vlasništva unaprijedeno je upravljanje i rukovođenje u Poliexu. Opstanku i poslova-

nju Poliexa doprinijelo je jedinstvo zaposlenih i akcionara.

Zaposleni su prihvatili program utvrđivanja tehnno-ekonomskog viška zaposlenih i smanjenje zarada, a akcionari nijesu dijelili dividende. Time su smanjeni troškovi poslovanja, a rezultat toga je održavanje i povećanje kapaciteta i likvidnosti u Poliexu.

S obzirom da od 2000. godine Poliex posluje u isključivo tržišnim uslovima, uspješnost poslovanja kroz finansijske rezultate prikazujemo po bilansima za posljednjih 10 godina.

■ *Konferencija za medije*

StandCert

issues

Certificate

No. QS-0773

which confirms that
Quality Management System
of organization

HI POLIEX AD Berane

Polica b.b. Berane, Montenegro

is in compliance with standard
ISO 9001:2015

for the following scope of certification

Production of commercial and special-purpose (military) explosives, initiation devices (ED and NED), mining/explosive materials, Pyrotechnic devices, plastic elements and chemical products; demilitarization of mines and explosive ordnance; Mining service and transport of explosive materials

Effective date of granting certification: 20.08.2021.

Certification expiry date: 19.08.2024./ exclusively in case of satisfactory execution of surveillance audits

Edition 01

Director

Mirjana Stanić, M.Sc.

StandCert, Bulevar vojvode Mišića 79a, Beograd, Srbija

06-24_4.1.1_Q000-10-01

RAZVOJ

HI "POLIEX" AD BERANE - CRNA GORA

RAZVOJ

RAZVOJNE MOGUĆNOSTI

Praćenjem zahtjeva svjetskog tržišta i ulaganjem u Razvojno-istraživački centar usvajaju se tehnologije koje usavršavaju postojeću proizvodnju. Samostalnim istraživanjima dolazimo do inovativnih tehnologija koje nas čine konkurentim na svjetskom tržištu.

Stalnim usavršavanjem stručnog kadra i prisustvom na terenu, stiču se nova iskustva i prati se kvalitet proizvoda. Takav rad dovodi do usavršavanja postojećih tehničko-tehnoloških rješenja.

Zahvaljujući stručnim potencijalima i dobroj tehnološkoj opremlje-

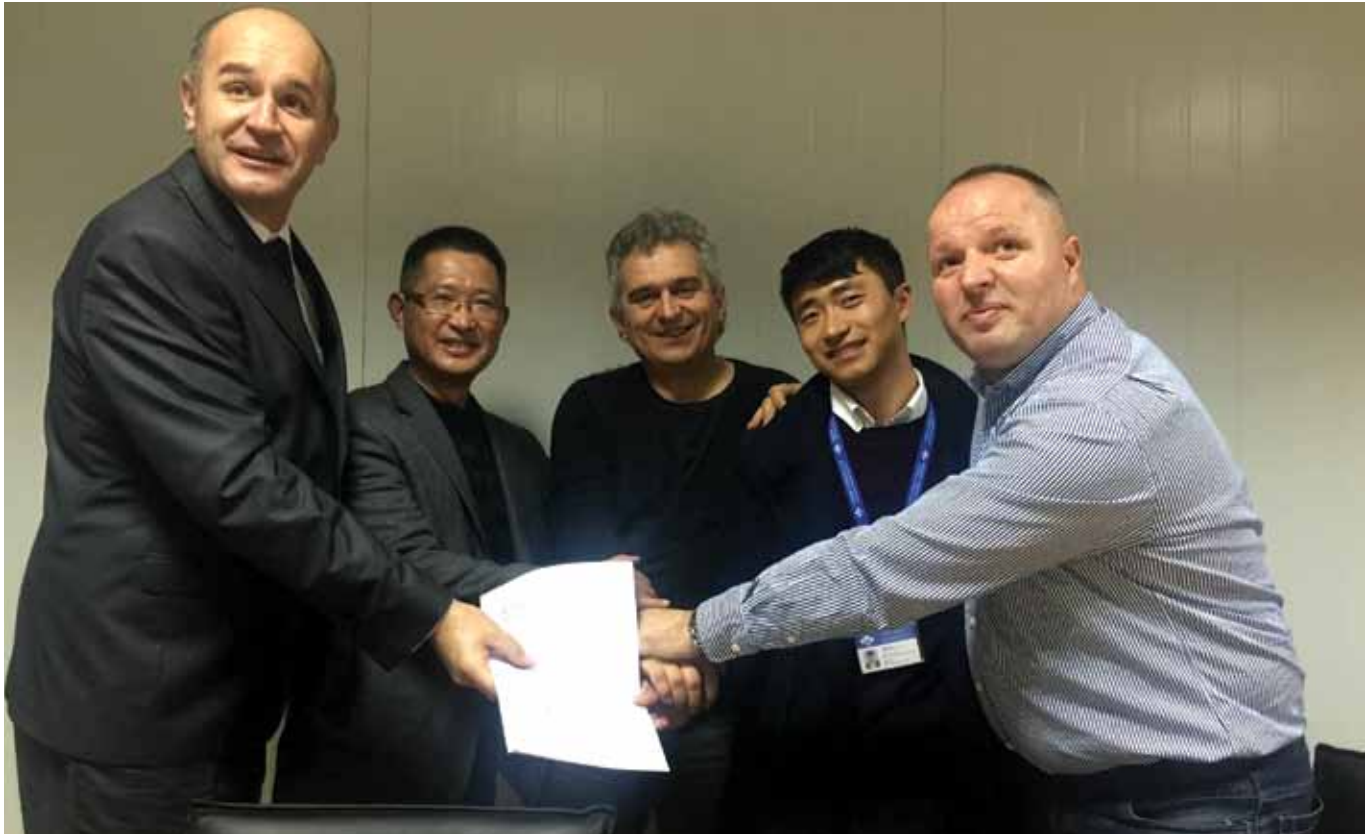
nosti Poliex je osigurao visoko mjesto u porodici svjetski poznatih proizvođača eksploziva i proizvoda neorganske hemije.

SERTIFIKATI

Razvoj proizvoda i usluga tekao je u okviru visokih zahtjeva za kvalitet. Pored Jugoslovenskog standarda, primijenjeni su standardi Standard narodne odbrane MIL i crnogorski standardi.

Radi priznavanja, mogućnosti praćenja i kontrole kvaliteta Poliexovih proizvoda i usluga uvedeni su međunarodni standardi.

Standard za sistem menadžmenta kvalitetom ISO 9001:2008 sertifikovan je 18. avgusta 2018. godine.

Standard za sistem kvaliteta menadžmenta životnom sredinom ISO 14001: 2015 sertifikovan je 17. avgusta 2018. godine.

Standard za sisteme upravljanja životnom sredinom OHSAS 18001:2007 sertifikovan je 17. avgusta 2018. godine.

Sertifikati se redovno produžavaju, a sistemi kvaliteta se unapređuju. Svi proizvodi su usklađeni sa standardima Evropske unije tj. posjeduju CE znak po tipu modela B i D.

KODIFIKACIJA

Kompanija je izvršila registraciju i kodifikaciju svojih proizvoda po pravilima NATO kodifikacionog sistema.

Ministarstvo odbrane Crne Gore dodijelilo je NCAGE pod brojem A006W. Nacionalni kodifikacioni biro Crne Gore u Ministarstvu odbrane garantuje tačnost podataka. To omogućava potencijalnim kupcima, dobavljačima, poslovnim partnerima i svima koji posjete našu stranicu da se uvjere u kredibilitet našeg poslovanja.

Do sada su kodifikovana 73 proizvoda kompanije Poliex, koji su kodifikovani u Nacionalnom kodifikacionom birou Crne Gore i verifikovani u NATO kodifikacionom sistemu. Proizvodima su dodijeljeni NATO skladišni brojevi NSN.

Svi skladišni brojevi – NSN su unešeni u NM-CRL – NATO Master Katalog Referenci Logistike sa svim neophodnim podacima za nabavku i naručivanje od strane potencijalnih kupaca ili dobavljača.

■ *NCAGE sertifikat*

■ *NSN sertifikat*

JUBILEJ

DOBITNICI JUBILARNOG ZLATNIKA ZA 40-TOGODIŠNJU LOJALNOST I PREGALAŠTVO U HI POLIEX

Ivan Bojović, pirotehničar

Sa kraćim prekidima, u Poliexu je zaposlen od 15. marta 1994. godine.

Ističe se svojim radom na poslovima predradnika u proizvodnji eksploziva inicijalnih sredstava i UBS-a.

Na mjestu predradnika u pogonu za neutralizaciju UBS-a ispoljava stručnost, inovativnost i tehnološku disciplinu. Posjeduje neformalna znanja i iskustva u tehnici i građevinarstvu te učestvuje u montaži i opravkama opreme i objekata.

Aktivan je član organizacije sindikata i član je Borda direktora u Poliexu.

Milan Janjić, pirotehničar

U Poliexu radi od 18. juna 1984. godine.

Dokazao se kao tehnološki disciplinovan, radan, tačan, uredan i precizan, pa se raspoređuje na poslove koje izvršilac samostalno obavlja. Takvi su poslovi na proizvodnji inicijalnih sredstava koje sada obavlja. Na isti način obavlja i poslove u minerskom servisu.

Radoman Ščekić, pirotehničar

Zaposlen je u Polixu od 13. marta 1984. godine. Sa kraćim prekidima, i sada radi u Polixu.

Sklon je ličnom usavršavanju, pa je završio peti stepen pirotehničke struke i kurs za palioca mina. Obavlja poslove predradnika u proizvodnji eksploziva i inicijalnih sredstava, delaboraciji minsko eksplozivnih sredstava i palioca mina.

Zahvaljujući neformalnim znanjima i vještinama, obavlja razne poslove tehničke i građevinske djelatnosti.

Posebno se ističe u primjeni mjera zaštite zdravlja i životne sredine.

Vukman Tomović, pirotehničar

Zaposlen je u Polixu od 15. marta 1994. godine, gdje i sada radi sa kraćim prekidima.

Zbog potreba funkcionalnog ispitivanja proizvoda osposobljen je za palioca mina. Svoje radne navike prenio je u minerski servis, što je doprinijelo kvalitetu minerskih usluga.

Kontrolor je kvaliteta proizvoda i sa te pozicije doprinosi kvalitetu proizvoda, kao i radnoj i tehnološkoj disciplini.

**DOBITNICI JUBILARNOG
ZLATNIKA ZA POSEBNE
ZASLUGE ZA OPSTANAK I
RAZVOJ HI POLIEX**

■ Slavko Vujić

■ Petar Trifunović

■ *Marija Borović*

■ *Marijana Obradović*

SA PROSLAVE

JUBILEJ

JUBILEJ

JUBILEJ

BUDUĆNOST POLIEXA

HI POLIEX AD

Police, Berane 84300, Crna Gora
tel/fax: +382 51 241 634 / mob: +382 63 200 189
office@poliex.me / www.poliex.me

KERBER GROUP

Hotel Kerber

REZIDENCIJA
ZDRAVLJA
KERBER

Kerber Tours

Novaka Miloševa br. 6; 81000 Podgorica Crna Gora / Tel: +382 20 405 405; Fax: +382 20 405 406